Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 30 Montgomery St., Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237 (201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюзу: (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250 (212) 227-5251

РІК LXXXIV. Ч. 116. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СУБОТА, 21-го ТРАВНЯ 1977 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, SATURDAY, MAY 21, 1977 No. 116. VOL. LXXXIV.

САЙРУС І ҐРОМИКО ПРОДОВЖУВАЛИ НАРАДИ, ІСНУЄ МОЖЛИВІСТЬ КОМПРОМІСУ

Женева. — Після другого дня нарад між державним секретарем Сайрусом Венсом і совєтським міністром закордонних справ Андрєєм Громиком заіснувала можливість, що дійде до компромісу щодо нового договору між ЗСА і СССР в справі обмеження стратегічної атомової зброї. Згідно з інформаціями, поданими членами американської делегації в четвер, 19-го травня, Ґромико засягає порад у Москві відносно компромісової розв'язки справи і тому секретар Венс вирішив залишитися у Женеві принаймні до суботи, 21-го травня.

Протягом двох днів нарад обговорено не тільки можливий компроміс, але також пляни відносно майбутніх нарад у тій справі.

Члени американської делегації повідомили, що компромісова розв'язка може включати елементи з двох пропозицій ЗСА, що їх, у березні Москва відкинула, як також деякі частини совєтської пропозиції. Існує можливість, що обидві сторони погодяться, щоб верхня межа стратегічної атомової зброї для обох держав була біля 2,400 ракет і літаків, тобто, згідно з домовленням колишнього президента Джералда Форда із генеральним секретарем Леонідом Брежнєвим у Владивостоці в 1974-му році, але Москва погодилася вже тепер на 100-200 зменшення під умовою, що негайно розпочнуться переговори щодо дальшого обниження верхньої межі. Крім того, компроміс встановив би деякі обмеження на кількість американських „мандруючих" ракет („круз мисельс") і на совєтські бомбовики, знані на Заході як „Бекфаєрс".

Теперішні наради, які відбуваються у совєтській амбасаді в Женеві, проходять у „спокійній атмосфері", твердять члени американської делегації, у протилежності до дуже „напружених переговорів", які проходили в Москві в березні ц.р. Американська сторона оптимістично висловлюється про можливість компромісової розв'язки, але в той самий час деякі члени цієї делегації зазначують, що „совєтів тяжко розкусити".

ГОЛОВНИЙ УРЯД УНС НАСТУПНОГО ТИЖНЯ МАТИМЕ НА СОЮЗІВЦІ СВОЇ РІЧНІ НАРАДИ

Головний Уряд Українського Народного Союзу під час річних нарад 1975-го року. Сидять (зліва): почесні члени Головного Уряду д-р Ярослав Падох і Роман Слободян, редактор „Свободи" Антін Драган, головні контролери д-р Іван Скальчук і проф. д-р Богдан Гнатюк, головний касир мгр Уляна Дячук, головний секретар Володимир Сохан, заступник головного предсідника д-р Іван Флис, головний предсідник Йосип Лисогір, директор УНС для Канади сенатор Павло Юзик, заступниця головного предсідника пані Марія Душник, головний організатор Степан Гавриш, головні контролери мгр Іван Винник і о. Іван Ващук та почесні члени Іван Іванчук і Володимир Дідик.

Стоять (зліва): головні радні Євген Репета, інж. Мирослав Кальба, пані Текля Мороз, Іван Іванців, інж. Анатолій Дорошенко, Володимир Запаранюк, д-р Мирон Куропась, проф. Тарас Шмагала, Іван Одежинський, д-р Богдан Футей, Василь Дідюк, Андрій Джула, Анна Гарас і д-р Анна Чопик.

Немає на фотознимці головного контролера мгра Івана Геврика та почесних членів інж. Степана Куропася, д-ра Володимира Галана і Миколи Давискиби.

Джерзі Сіті. — Протягом наступного тижня, починаючи від понеділка 23-го травня, Головний Уряд Українського Народного Союзу відбуватиме свої звичайні річні наради на своїй оселі біля Керґонксону.

У програмі нарад Головного Уряду, крім формальностей, передбачені звіти членів Головного Екзекутивного Комітету: головного предсідника Йосипа Лисогора, заступника головного предсідника д-ра Івана Флиса, головного директора УНС на Канаду сенатора Павла Юзика, заступниці головного предсідника пані Марії Душник, головного секретаря Володимира Я. Сохана, головного касира Уляни М. Дячук та головного організатора Степана Гавриша.

Звіт головного редактора Антона Драгана;

звіти Головної Контрольної Комісії та головних контролерів мгра Івана Геврика, мгра Івана Винника, проф. д-ра Богдана Гнатюка, о. інж. Івана Ващука, д-ра Івана Скальчука;

звіти головних радних: д-ра Богдана Футея, проф. Тараса Шмагали, д-ра Мирона Куропася, Анни Гарас, Василя Дідюка, інж. Анатолія Дорошенка, д-ра Анни Чопик, інж. Мирослава Кальби, Теклі Мороз, Євгена Репети, Володимира Запаранюка, Андрія Джули, Івана Одежинського та Євгена Іванцева;

звіт адміністратора Союзівки Володимира Кваса.

В дальшому буде дискусія над звітами та їх схвалення бюджету внески і ухвали для добра організації і громади та закриття нарад.

Наради Головного Уряду УНС в понеділок попередить в неділю 22 травня по полудні засідання Стипендійної Комісії, яка має представити і предложити Головному Урядові на схвалення розподіл стипендій УНС на черговий 1977/78 академічний рік.

„КОЖНА СОЮЗНА РЕСПУБЛІКА Є ФАКТИЧНО КОЛОНІЄЮ РОСІЇ" — ПИШЕ УКРАЇНСЬКИЙ ПОЛІТВ'ЯЗЕНЬ

Ню Йорк (Пресова Служба ЗП УГВР). — На Захід наспів новий самвидавний документ, лист 38-річного українського політв'язня, робітника Богдана Ребрика, який перебуває в Мордовському концтаборі ЖХ 385/6. Лист написаний в грудні 1976 року і адресований до голови АФЛ-КІО, Джорджа Міні. Ребрик пише м. ін.:

„Звертаюся до Вас, як голови і через Вас до робітників об'єднаних в найбільшій проофспілці Америки. Я робітник, українець, став жертвою постійної сваволі в СССР і, в умовах радянського тоталітарного режиму, є позбавлений прав на захист. Справа не в моїй особистій трагедії, а трагедії цілого українського народу. Якими правами і свободами користується в моїй країні робітник, покаже коротка розповідь про мій життєвий шлях. Сьогодні радянська влада намагається доказати цілому світові, що такі як я не існують, — тільки деколи в радянській апологічній пресі появиться: „відщепенець", „бандит", „дисидент"!!! Але суть самі. Я народився в 1938 році в Івано-Франківську на Україні. В 1942 році мою матір вбили фашисти за врятування єврейської родини. В 1949 році на брехливий донос, НКВД арештував мого батька і як „ворога народу" його запроторили в концтабори Сибіру, на Колимі. В 1956 році батька реабілітували, та в 1957 році він помер. Після закінчення сімилясної школи в рідному місті, я виїхав навчатися в школі ФЗО в місті Магнітогорськ, в Росії. Працював теслярем на будовах Магнітогорська. Місячна зарплата — 60-70 рублів. Мене вважали добрим робітником. В жовтні 1957 року мене покликали до армії, де мене призначили до школи повітряних стрільців-радистів. В 1962 році як вико-

(Закінчення на стор. 6-ій)

Консулі ЗСА обговорювали стан людських прав у країнах Східньої Европи

Відень. — Протягом минулого тижня американські консули, які відбувають службу в комуністичних державах Східньої Европи, відбували наради в столиці Австрії, під час яких обговорювали стан людських прав в тих комуністичних країнах, як рівнож питання втікачів та інші споріднені справи.

У нарадах брала участь Барбара Ватсон, яка є головою Бюра безпеки і консульських справ у Державному департаменті. Речники уряду заявили, що нарада консулів була скликана на те, щоб обговорити питання людських прав перед початком конференції в Белграді, яка відбудеться в наступному місяці і яка має на меті переглянути який прогрес зроблено в різних ділянках, включно з людськими правами, від підписання Гельсінкської деклярації в 1975-му році.

У Вінніпезі вшановано пам'ять проф. В. Кірkконнелла

Вінніпеґ (ОУПС). — На зібранні Делеґатури й гостей Українського Вільного Університету з Мюнхену в приміщенні Колеґії св. Андрія на кемпусі Манітобського університету 29-го квітня ц. р. вшановано пам'ять недавно спочилого вченого — приятеля українців проф. Ватсона Кірконнелла. Відзначаючи цю сумну подію вставанням з місць і однохвилинною мовчанкою, присутні — як сказав голова Делеґатури УВУ в Канаді проф. Яр. Рудницький — вшанували цим почесного доктора УВУ з року 1950. Разом із сл. п. проф. Дж. Б. Сімпсоном, В.Кірконнелл одержав був почесний титул доктора УВУ в часі Третього Всеканадського Конгресу КУК в Вінніпезі в приявності професорів УВУ д-ра Л. Білецького й д-ра Дмитра Дорошенка, а теж і тодішнього президента Манітобського університету д-ра А. Г. С. Джілсона.

Збірка на потреби СКВУ у центрі уваги Відділу УККА у Філядельфії

Філядельфія (В. УККА) — В середу, 11-го травня 1977 р., відбулося тут звичайне місячне засідання Управи Відділу УККА у Філядельфії, що ним проводив голова проф. д-р Петро Стерчо, а секретарював д-р Петро Клюк. В центрі уваги 16-ох приявних членів Управи було переведення травневої збірки фондів на потреби діяльности СКВУ, підготова Українського Фестивалю Пісні, Танку й Музики „Гомін України", що відбудеться 5-го серпня 1977 р. в Робин Гуд Делл амфітеатрі під відкритим небом, оборона людських прав і розробка плянів праці на осінь.

Управа Відділу висловила подяку Владиці Василеві Лостенові, Апостольському Адміністраторові Філядельфійської Митрополії, за започаткування травневої акції СКВУ на терені Філядельфії урочистою Архиерейською Службою Божою в неділю, 1-го травня 1977 р., як і настоятелеві Української Православної Катедри митроф. прот. Степанові Білякові за відслуження Божественної Літургії для православних українців у наміренні переслідуваних Церков і народу в Україні.

У своєму звіті голова Відділу поінформував про прийняття запрошення Екзекутиви Американського Жидівського Комітету у Філядельфії та зложення ним у товаристві д-ра Андрія Шуля візити в бюрах цього Комітету у вівторок, 3-го травня 1977 р., де вгощувано їх полуденком та переведено вступні розмови для взаємного запізнання і наладнання співпраці в ділянках спільних зацікавлень. Візита відбулася в дуже приязній атмосфері.

Управа відділу УККА одержала від Екзекутиви УККА сорок збіркових лист для переведення травневої збірки на потреби СКВУ. Більшість приявних членів Управи взяла збіркові листи в надії, що українське громадянство щедро відгукнеться на заклики Секретаріяту СКВУ, Екзекутиви УККА й самої

(Закінчення на стор. 6-ій)

Ніксон вважає, що Президент ЗСА для безпеки країни може ламати закон

Вашінгтон. — Під час третього з черги телевізійного інтерв'ю з британським коментатором і актором Дейвидом Фростом, яке було передаване на телебаченні в четвер, 19-го травня, колишній президент Ричард Ніксон заявив, що він мусів гостро протиставитися „американським дисидентам" під час В'єтнамської війни, щоб могти довести до остаточного закінчення тієї війни, як рівнож заявив, що задля безпеки країни і внутрішнього миру президент ЗСА може порушувати закон. Твердячи, що він, як президент ЗСА мав „невід'ємне право" погоджуватися на незаконну інсталяцію підслухових апаратів в домах „радикальних осіб", погоджуватися на вломи до їхніх хат і канцелярій, щоб запевнити безпеку країни і мир в ЗСА, Ніксон сказав: „Якщо це робить Президент, то це означає, що це не є нелегальне". Коментатори вказують що ці аргументи Ричарда Ніксона відкинула Юридична комісія Палати Репрезентантів, яка в 1973-му році закидала тодішньому Ніксонові „зловживання владою", стараючись довести до формального обвинувачення його („імпічменту"). Однак, Ричард Ніксон зрезиґнував з посту президента перед проголошенням цього обвинувачення проти нього.

Протягом цього третього телевізійного інтерв'ю Р. Ніксон твердив, що він мусів застосувати гострі заходи проти противників В'єтнамської війни тому, що їхні протести тільки продовжували цю війну, бо додавали заохоту комуністичному Північному В'єтнамові далі вести агресію проти Південного В'єтнаму. Внутрішні американські протести перешкоджали позакулісовим старанням Вашінгтону довести до перемир'я з Ганоєм, за посередництвом Москви, бо ті протести могли бути інтерпретовані в'єтнамськими комуністами як „внутрішня слабість Америки" — твердив Ніксон.

Він також назвав „гіпокритами" тих демократів, які підтримували війну у В'єтнамі за президентури Линдона Б. Джонсона, але стали противниками тієї війни за президента Ніксона.

Ніксон признав, що застосовував не дуже обдумані заходи у його стараннях затаїти „маловажну Вотерґейтську аферу", але твердив, що „важливі справи" розв'язував із значним успіхом.

Четверте з черги інтерв'ю з Ричардом Ніксоном буде передаване 25-го травня.

ВАЛЬДГАЙМ СУМНІВАЄТЬСЯ ЩОДО ПЕРЕГОВОРІВ В СПРАВІ БЛИЗЬКОГО СХОДУ

Женева, Швайцарія. — Генеральний Секретар Організації Об'єднаних Націй Курт Вальдгайм заявив в четвер, 19-го травня ц.р. на пресовій конференції, що він особисто дуже сумнівається, чи можна буде цього літа відбути конференцію в справі полагодження конфлікту на Близькому Сході, у зв'язку з новою ситуацією, яка витворилася після парляментарних виборів в Ізраїлі і перемогою правого бльоку Лікуд. Однак державний секретар ЗСА Сайрус Венс і міністер закордонних справ СССР Андрей Громико, обміркувавши ситуацію в часі їхньої зустрічі в Женеві, висловили однозгідне переконання, що конференція таки мусить відбутися найдалі цієї осени. Вальдгайм, хоч і погоджується з речником конференції, висловив переконання, що переговори між заінтересованими сторонами затягнуться у зв'язку з негативним наставленням арабських країн до бльоку Лікуд і персонально до його керівника Менахена Беґіна, який правдоподібно буде новим прем'єром ізраїльського уряду. Вальдгайм переконаний, що ситуація, як вона виглядає сьогодні, дуже серйозна і якщо не вдасться довести до кінцевих переговорів в якнайскорішому часі, на Близькому Сході може легко дійти до нової військової конфронтації.

Заява Курта Вальдгайма викликала деяке невдоволення серед дипломатів у Женеві, тим більше, що якраз тепер ведуться там американсько-совєтські переговори в цій справі і американська сторона уникає спекулятивних міркувань про справи Близького Сходу та про перебіг виборів в Ізраїлі, щоб не пошкодити розмовам між Венсом і Громиком. Тому, довідавшись про заяву Вальдгайма, речник Державного департаменту ЗСА відмітив, що генеральний секретар ОН Вальдгайм говорив тільки у власному імені і його погляди не репрезентують поглядів чи становища Сайруса Венса і Андрея Громика. Тому, що Вальдгайм перед своїм виступом розмовляв з Венсом і Громиком, деякі кореспонденти зробили висновок, що він говорить також в їхньому імені.

Судан викинув 90 совєтських дорадників

Картум, Судан. — Пресові агенції інформують, що уряд Судану викинув з країни 90 совєтських дорадників і закрив військовий департамент при совєтській амбасаді. Офіційні суданські джерела стверджують, що зроблено також заходи, щоб Совєтський Союз обмежив до мінімуму свій дипломатичний персонал в Судані. Досі СССР вдержував в Судані два рази більший персонал, як всі інші країни, включно з Єгиптом, який сусідує з Суданом. В середу, 18-го травня ц. р., три літаки, на яких знаходились 90 військових дорадників і їхні родини, відлетіли до Москви. В часі своєї, офіційної візити у Франції президент Судану Яфар ель Нумері заявив, що його країна почувається загроженою розбудовою совєтської військової сили і її втручанням у справи Етіопії та Лівії.

Д-рові Вальдгаймові передано меморандум у справі лінгвіциду

Вінніпеґ (ОУПС). — З нагоди перебування д-ра Курта Вальдгайма в Манітобському університеті на з'їзді Канадської Асоціяції ОН 12-го травня 1977 р. проф. Яр. Рудницький передав йому особисто в імені Світового Академічного Комітету Вільних Українців та Президії Т-ва Плекання Рідної Мови меморандум у справі лінгвіциду (мововбивства) в СССР.

До меморандуму були долучені: третє видання праці „Лінгвіцид" з англійській мові (УТГІ Мюнхен 1976), а теж копія „Емського протесту 1976" проти утисків української мови й культури під совєтами, що його в оригіналі переслано давніше до ЮНЕСКО. В приязній розмові з д-ром Вальдгаймом проф. Рудницький порушив питання Хартії людських прав ОН, а теж і деякі інші актуальні справи сучасного положення й стану людських (колективних) і особистих „прав людини" в світі. Представника українського наукового світу представив д-рові Вальгаймові діючий прем'єр-міністр Канади Алан МкКекен, що свого часу в Банфі (1974) вручав почесну грамоту КАС проф. Рудницькому.

В ПОЛЬЩІ ЗААРЕШТУВАЛИ СІМОХ ВИДАТНИХ ДИСИДЕНТІВ

Варшава. — Асошіейтед Прес інформує, що польська політична поліція ув'язнила в четвер, 19-го травня ц. р., сімох видатних польських дисидентів, членів Комітету оборони робітників, засуджених за участь в протиурядових заворушеннях літом 1976 року. Арештованим закидають, що вони намагалися шкодити „польським політичним інтересам". Арештовані це переважно інтелектуалісти, які вже неодноразово виступали проти незаконних практик теперішнього комуністичного режиму і домагалися привернення всіх прав не тільки для ув'язнених робітників, але також для всіх інших політичних в'язнів, які були арештовані за те, що не погоджувалися з політикою теперішнього уряду. Дисидентські джерела в Польщі стверджують, що уряд загострює режим супроти інакомислячих осіб, зокрема супроти інтелігентської верстви.

Серед найновіших в'язнів знаходяться літературний критик Ян Юзеф Ліпскі, Яцек Куронь — філософ, Пйотр Наімскі — хемік, Антоні Масіревіч і Адам Міхнік — історики, Мірослав Хоєцкі — лікар і Войцех Островскі, який не був членом Комітету. Ув'язненим очікує покарання від 6 місяців до 5 років, якщо до них буде применене теперішнє обвинувачення прокуратури, яка твердить, що арештовані займалися протидержавною пропагандою.

Конгресмен Делейні вніс нову резолюцію в обороні українських політв'язнів

Вашінгтон. — Демократичний конгресмен Джеймс Делейні, який в Палаті Репрезентантів заступає 9-ту виборчу округу в Квінсі, Н.Й., і який вже раніше часто вносив резолюції в обороні українських політичних в'язнів, 16-го травня ц.р. вніс нову резолюцію в справі Валентина Мороза, Юрія Шухевича, Миколи Руденка та Олекси Тихого.

Резолюція, яка одержала порядкове число 224 і була передана на розгляд Комісії Палати Репрезентантів для міжнародних відносин, стверджує, що за те, що ці чотири „українські патріоти постійно домагаються додержання конституційних прав на національну ідентичність, національну мову та вільніше культурне самовиявлення", совєтські власті фізично знущаються над ними у різних тюрмах. Беручи це під увагу, згадана резолюція Палати Репрезентантів, із згодою Сенату, закликає президента Джімі Картера „застосувати всі відповідні заходи, щоб передати урядові Совєтського Союзу заклик, щоб звільнити з ув'язнення пп. Мороза, Руденка, Шухевича і Тихого та дозволив їм та їхнім родинам еміґрувати із Совєтського Союзу до держави їхнього вибору."

Відбулося віче в обороні політв'язнів в Парижі

Париж (Н.Н.). — Тут відбулося громадське віче, на якому з доповідями про ситуацію в галузі прав людини і про нові арешти в Україні виступили д-р В. Косик і В. Мулик. Віче відкрив і ним проводив голова УЦКФ інж. О. Мельникович. Приявні схвалили такі резолюції:

Учасники громадського віча, яке відбулося в Парижі, 15 травня 1977 р., —

— висловлюють свою солідарність з тими, що борються за виконання і дотримання совєтським урядом усіх гуманітарних статтей Загальної Деклярації Прав Людини і Заключного Акту конференції в Гельсінкі, зокрема з усіма тими, що борються за національні права українського народу, в тому і за право жити у власній незалежній державі;

— вимагають припинення арештів в Україні та звільнення арештованих членів Української Групи сприяння виконанню Гельсінкських угод:

— вимагають звільнення взагалі всіх українських політичних в'язнів;

— домагаються, щоб питання про порушення в Україні Загальної Деклярації і Кінцевого Акту, включно з статтею про право кожного народу розпоряджати самим собою — отже і про порушення національних прав українського народу — було широко дискутоване на конференції в Београді.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc., at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302.

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли, незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Передплата: на рік — $30.00, на пів року — $16.00, на 3 місяці — $9.00. Для членів УНСоюзу 65 ¢ міс. За кожну зміну адреси — 25 ¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Політична балачка

Коли перше телевізійне інтерв'ю з колишнім президентом Ричардом Ніксоном було зайве і фактично шкідливе з уваги на те, що наново розрушило цілу справу горезвісної Вотергейтської афери, яка вже почала поволі відходити в минуле, то друге інтерв'ю, яке відносилося до міжнародної політики за президентури Ніксона, — було незадовільне, бо в ньому не заторкнено ряд важливих питань, а деякі заторкнено дуже поверхово.

Взяти б, наприклад, відносини між урядом Ніксона і урядом комуністичного Китаю. Всім відомо, що за президентури Ніксона розпочались заходи встановити кращі зв'язки між Вашінгтоном і Пекіном, та що Ніксон був першим президентом ЗСА, який відвідав ту комуністичну державу. Отже, оправдано можна було очікувати, що Ричард Ніксон присвятить Китаєві більше уваги під час свого телевізійного інтерв'ю. Однак, глядачі були розчаровані, бо Ніксон фактично обмежив свої спостереження про Китай до описання ,,знаменитого сенсу гумору Мао Тсе-тунґа ,,та стану здоров'я'' того комуністичного лідера, який кермував велетенською державою, що грала колись і грає сьогодні преважливу ролю в історії людства, зокрема тепер вона може мати важливий вплив на відносини між ЗСА і Совєтським Союзом.

Дуже мало часу присвячено теж справі Націоналістичного Китаю на Тайвані. Ніксон не дав задовільного пояснення щодо важливого питання: в який спосіб плянував він в той же самий час встановити кращі зв'язки з Пекіном і продовжувати підтримку для союзника Америки і ворога Пекіну — націоналістичного Китаю.

За президентури Ричарда Ніксона почала ,,розквітати'' політика детанту із Совєтським Союзом. Однак, під час телевізійного інтерв'ю Ніксон не міг навіть подати задовільної дефініції цієї політики, а окреслював її як ,,співвідношення'', і як ,,пізнання один одного'', чи ,,обговорення різних проблем, замість воювання''. Не тільки звичайні глядачі, але навіть спеціялісти-аналітики фактично не дізналися від співтворця політики детанту точного значення тієї політики.

Широкого розголосу набуло тепер питання оборони людських прав, але колишній президент Ніксон присвятив тій справі дуже мало уваги, бо тільки заявив, що коли б він за своєї каденції застосував такі публічні заходи, як це робить теперішній президент Джіммі Картер, то дуже мало жидів виїхало б із Совєтського Союзу, додаючи, що (на його думку) позакулісова дипломатія мала б більші успіхи на відтинку оборони людських прав.

Протягом інтерв'ю Ніксон часто повертався до питання своїх відносин і співпраці з колишнім державним секретарем Генрі Кіссінджером. Як вказує ряд коментаторів, з цілого інтерв'ю можна було винести враження, що головною ціллю Ніксона було заперечити поширене переконання, що Кіссінджер, а не він Ніксон, формулював закордонну політику ЗСА.

Отже, замість почути авторитетні заяви колишнього президента про найважливіші аспекти закордонної політики його уряду, глядачі почули півторагодинну політичну балалачку, яка фактично не подала жадних нових фактів, ані не спричинилася до кращого зрозуміння міжнародної політики за президентури Ричарда Ніксона.

Не забуваймо про переслідування в Україні!
В травні — місяці СКВУ
посилім оборону людських прав у СССР!

Іван Овечко

НЕМА ЛИХА БЕЗ ДОБРА...

[англомовні додатки — пекуча потреба]

,,Хотіла б душа в рай, та гріхи не пускають''. Отак і з нашою пресою поза Україною: хотілося б їй бути завжди і тільки україномовною (для українців), але життєві процеси поза рідним краєм змушують, заради втримання певної частини (і то досить великої) нашого підростаючого покоління при українстві, до ,,гріха'' — видавати бодай окремі сторінки, частини або й цілі випуски газет по-англійському, щоб дійти до рук і уваги того покоління. Сумне і болюче це явище, але необхідне, як операція хворому, щоб вижити. І як хворий здебільша невинний, що він хворий, українська газета також мусить погодитися на таку ,,операцію'', будучи невинною, що саме так змушена рятувати не стільки себе, як нову ґенерацію.

,,Свобода'', як найстарший український щоденник на чужині, вже давно передбачила ту необхідність і своїм тижневим англомовним виданням тримає при українстві багатьох читачів, які, не мавши того видання, не були б відповідно поінформовані про українське життя в світі і, може, були б загублені для української справи. Щось подібне робить давно й другий наш щоденник, ,,Америка''. Також і тижневики, хоч і не всі, але дають потроху англомовний матеріял. А ось тепер, ніби ,,змовившись'', бо майже в один і той самий день, почали видавати цілі агломовні секції або окремі випуски в Канаді дві газети: ,,Гомін України'' — англомовний місячний додаток під тією ж назвою, а ,,Новий Шлях'' — місячну вставку п. н. ,,Нові Перспективи''. І обидві газети дали по-українському свої широкі виснення-арґументації, чому саме вони почали це робити.

Читаючи ті вияснення, відчуваєш, як обережно вони арґументують потребу тих англомовних додатків, щоб, мабуть, не викликати нагінки та обвинувачень збоку деяких читачів в ,,денаціоналізації'', ,,канадізації'' та інших ,,аціях'' читачів-українців. А тим часом, ті широкі вияснення, на мою думку, навіть зайві: треба бо бути справді мрійником, щоб не бачити — хочемо ми того чи не хочемо — пекучої потреби тих англомовних додатків. А до того ж — нема лиха без добра: мені особисто це цілюща вода на млин нашої роз'яснювальної праці серед американського студентства в напрямку інформації їх про Україну, її долю і прагнення. Поки там наші вчені дійдуть до порозуміння, яку монументальну працю в англійській мові про Україну затвердити до видання, поки знайдуться гроші на те, поки побажання стануть дійсністю, — ні один професор-українець не сміє прийти до свого університету без англомовного видання тієї чи іншої української газети і мусить, якщо він не викладає дотичних предметів, знайти шлях до прилюднення тих видань, у найгіршому випадкові повісити на дверях власного ,,офісу'', мимо якого проходять сотні, якщо не тисячі, студентів. Проходять і... зупиняться, щоб побачити щотижня нові вирізки з газети.

Є в тих англомовних виданнях українських газет і ще одна деталь, що підтверджує правило ,,нема лиха без добра'': соборний напрямок в інформаціях англомовного читача. Як ото і в повсякденному людському житті буває, що в родині трапляються всякі тертя, непогодження, гарячі дискусії, ба навіть сварки. Аж ось гульк: до хати сусід, чужа людина або і власні діти — і господарі притихають, зводять розмову на іншу тему, на таку тему, по якій нема чого сваритися, бо всі думають однаково. Англомовні додатки і випуски українських газет, навіть таких, що через різницю організаційну, чи пак через різницю партійних ідеологій часто скубуть один одного в україномовних виданнях, не мають і тіні подібного — всі спільно служать одній великій ідеї інформації про Україну заради прискорення дня її визволення.. А що Москва також давно усвідомила собі факт існування великої кількости української молоді на чужині, що володіє краще англійською мовою, ніж рідною, і намагається прихилити її увагу і симпатії до совєтського ,,раю на землі'' шляхом публікації ,,Вістей України'' по-англійському, наші англомовні додатки — ще більше пекуча потреба.

УКРАЇНСЬКЕ ІСТОРИЧНЕ Т-ВО В ЧІКАҐО

Чікаґо (В. Б.) — В Українському Історичному Т-ві, Відділ Чікаґо, 13-го травня ц. р., о год. 7:30 вечора у приміщенні УН Союзу при 843 Норт Вестерн евеню відбулися Річні Загальні Збори, які одноголосно перевибрали дотеперішню Управу на новий діловий 1977/78рр., яку знову очолив проф. д-р Михайло Біда.

Члени УІТ Чікаґського Відділу складаються із свідомої, патріотично наставленої інтелігенції різних професій, які цікавляться історією та історичними дослідами нашого минулого й сучасного.

На діловий 1977/78 рік цей Відділ заплянував ряд наукових доповідей на історичні, літературні, юридичні та економічні теми.

Мгр Галя Пачовська

УКРАЇНСЬКІ ФАРМАЦЕВТИ

При кінці травня цього року, а точніше 27—30 травня відбудеться в Чікаго черговий Науковий З'їзд, а рівночасно теж З'їзд Делеґатів і Загальні Збори Українського Лікарського Т-ва Північної Америки УЛТПА.

Приблизно п'ятнадцять років тому назад в Чікаго створилась перша Секція Українських Фармацевтів при УЛТПА, Відділ Іллінойс. Пов'язання цих двох фактів наповняє серця членів-основників барвистими надіями. — П'ятнадцять років тому ми невтомно писали, розшукували, закликали всіх наших відомих та невідомих земляків-фармацевтів відгукнутись та приєднатись до дуже молодої ще в той час організації. Цьогорічний з'їзд це незвичайно добра нагода зійтись і з перспективи часу оцінити висліди наших зусиль.

В загальному, ми нав'язали зв'язки з більшістю стейтів, де існували відділи УЛТПА, і більшість практикуючих фармацевтів-українців увійшло в рами товариства. Сюди не враховуються канадські фармацевти, які на терені Канади були членами УЛТПА довго перед створенням нашої секції.

У минулому велика частина уваги проводу секції була спрямована на те, щоби фахові одиниці, що вже в той час мали право виконування своєї професії, порадою та інформаціями допомогли тим колегам, що цього з таких чи інших причин ще не осягнули. Цей період вже давно поза нами. Сьогодні всі зацікавлені у продовжуванні професійної кар'єри в цій країні, знострифікували свої дипломи, працюють багато на керівних становищах, дехто у науковому світі, деякі придбали свої аптеки. Вслід за тим почали доходити нові кадри — молоді професіоналісти, народжені і виховані вже на чужині, та все ж таки такі наші, близькі та рідні. І це власне ціле щастя, бо, на жаль, на протязі згаданих п'ятнадцяти років також наша невелика громада зазнала поважних втрат. Відійшли від нас мгр Буката, мгр Городиський, проф. д-р Вертипорох, мгр Рижевський та інші. Тут саме насувається думка, що втримання зв'язку це велика і необхідна справа. Виміна думок і досвіду не тільки облегчує життя, відкриває нові обрії та перспективи, але теж підтримує таке важливе для нас почуття приналежности.

Повертаючи до з'їзду: програма намічена для фармацевтичної публіки широка, різноманітна та цікава. Д-р Залуцький, декан фармацевтичного факультету в Мерілендському університеті, виголосить реферат про клінічні аптеки в Америці і Европі. Д-р М. Стефанів розкаже про надмір ліпоїдів у людському організмі та методи лікування цієї недуги. Наш довголітній голова д—р М. Головатий матиме доповідь про ужиття ліків у хірургічному шоку. Доповідь ця буде частиною хірургічного панелю. На порядку дня буде теж дискусія про постійні зміни у формуванні модерного фармацевта в сьогоднішньому американському світі спричинені великими змінами в лічництві, перегрупуванням обов'язків і відповідальностей у шпиталі та шпитальній аптеці, тощо.

Загальна наукова програма переплітатиметься з розваговими програмами, як товариські зустрічі, коктейлі, мистецькі виставки, баль, гостини та відвідування місцевих атракцій.

Окрема увага присвячена буде студіюючій молоді. Згідно з інформаціями, що ми одержали від д-р П. Пундія, референта доросту УЛТПА, для молоді заплановано два панелі:

1). Медичний панель: для студентів, які хочуть дістатись на медицину, дентистику, фармацію чи оптометрію, про медичні студії в ЗСА, Канаді і заграницею(Мехіко, Еспанія, Европа, Індія).

2). Панель про медичні спеціялізації: для студентів, які вже студіюють медицину або дентистику і в недовгому часі стоятимуть перед необхідністю позитивного вибору.

Перебіг З'їзду буде награний на тасьму і пізніше переданий через ,,Голос Америки'' на Україну.

Якщо йдеться про фармацію і фармацевтів, то мені здається, що попри всі біжучі справи було б добре зупинитись на момент над минулим і нашими попередниками. Ми всі з великим сантиментом згадуємо відому львівську ,,Аптеку Терлецького'', що знаходилась на розі Ринку та Домініканської. А як про інші аптеки на всіх інших українських землях?! Чи не варта було б погребати в музеях і бібліотеках, та що найважливіше — в людській пам'яті і взятись за написання історії українського аптекарства. Праця велика, завдання трудне, але теж і цікаве!!

Реасумуючи все згадане: причин для того, щоби приїхати за З'їзд в Чікаго, багато і різних. Для тих, що захочуть задати собі крихітку труду і приїдуть, наше сердечне ,,спасибі''.

Хто бажав би дістати більш подрібні інформації, прошу звертатись на адресу: д-р Михайло Головатий, 2138 Вест Айова, Чікаго, Ілл. 60622.

В громадській праці, подібно як в житті поодиноких людей, успіхи переплітаються з невдачами і від нас самих залежить, чи цей слідуючий З'їзд стане нашим черговим успіхом!

Нема героїв

(В. Б-ич). Бувший кореспондент токійської газети ,,Асагі Шінбон" у ЗСА, Юкійо Мацуяма закінчивши своє призначення, вернувся до Японії й описав свої враження про ЗСА у згаданій газеті.

Починає свій опис від події, яка сталася в Белмонт Стейкс, передмісті Ню Йорку. Перед величезною юрбою перегоновий кінь Секретаріят переступив лінію 31-ою довжиною коня, який прибув там другий. Переможець потрійної корони з'явився вперше за двадцять літ. Схвильовані люди кричали й оплескували.

,, За час мого майже десятилітнього побуту в ЗСА — каже автор — перший раз прийшло до такого схвилювання. Наступного дня часопис писав у своїй редакційній статті: ,,Це дуже жалюгідне, що то не була людина, а Секретаріят, який одинокий має право парадувати по Бродвею". Насправді американці люблять уладжувати паради і святкування. Одначе, довгий час вони були розчаровані, бо не було відповідних героїв. Тридцять, або сорок років тому такі люди, як мистець бейзболу Бейб Рут, мистець ґольфу Джовнз, тенісу Бил Тилден і бігун Оввен були не тільки найкращими спортовцями, але також національними героями й гордістю ЗСА. Чому ж не було таких гідних порівняння героїв останніми роками?

Перша причина не є унікальна для ЗСА. Світ став так страшно зіндустріялізований і зорганізований, що значення поодиноких людей тепер виглядає на дуже незначне. Коли Чарлз Ліндберґ був ,,надлюдиною" як виконав перелет через Атлантик сам один своїми силами, то астронавти Ніл Армстронґ у цьому змислі вже не є нічим більшим, як тільки точним інструментом, який створила контрольована суспільність. Це є зовсім природне, що тут заходить різниця в справі тривалости їхньої слави.

Друге: як ,,право до знання" поширено, неможливо стало зав'язувати очі публіці вічно, представляючи штучну подобу. Кажуть, якщо він жив би сьогодні, то міт про Бейб Рута був би зруйнований дуже скоро його навиком до п'янства й жінок.

Третє: Тому, що суспільство дуже здемократизувалося, все більше й більше людям дано однакову нагоду і тим самим стало дуже тяжко комунебудь визначитися.

Десять років тому допитування публічної опінії комітетом Гаріса виявили, що 47 відсотків населення довіряли урядові; сьогодні таких є всього 27 відсотків. Факт, що Ніксон був приневолений зрезиґнувати з президенства, є правдоподібно символом ,,століття, яке не дозволяє на існування героїв".

З НАШИХ БУДНІВ

Рецензія

Прикро признатися, що мій сучасний літературний дорібок був дошкульно розкритикований, і то ким! — уявіть собі: моїм добрим сусідом і земляком з Бібрецького повіту, паном Татухом!

— Не во гнів тобі кажучи, — заговорив земляк, з повагою в голосі, — ти колись ліпше писав, коли ще був по тому боці калабані. І мова тоді в тебе була рідна, крайова, та й твої байки, чи історії, краще тобі вдавалися, цікавіше.

— А ти на його писаннях стільки розумієшся, що вовк на звіздах, — взяла мене в оборону дорога землячка, пані Татушиха. — Чого пристав до пана редактора? В Краю писав крайові байки, а тут пише американські, або такі ,,геф-напів''.

— Велл, — похитав головою пан Татух, знявши з носа окуляри, — чи ти, жінко, пригадуєш собі з першої його книжки сторію про крамаря Сенька Свистуна?.. Як то він бився під Львовом за Україну, де польська міна обірвала йому ногу, а потім зробили його крамарем у сільській кооперативі?.. А він, сірома, не знав, як братися до того бизнесу, та й вимішав ,,шварц і мидло з повидлом''?

— Гай, гай! — зідхнула дорога землячка, — я пригадую собі іншу його сторію, вже з другої книжки, що називалася ,,Мій Світ''. Як то він вертався додому зі шкіл у Львові, а його татуньо-небіжчик, хай з Богом спочиває, в'язав тоді снопи на полі. А день був гарячий, парний, як то у жнива буває, і татуньо увесь стікав рясним потом. Тоді синові жаль стало старого тата, і він, привітавшись з ним, поцілував його порепану, спрацьовану руку...

— Ет! — пан Татух відмахнувся від цієї репліки, ніби від оси. — Велика мені потіха, що тата в руку поцілував! Краще хай би скинув краватку та й маринарку, та й закотив рукави і допоміг старому снопів дов'язати.

— Ой, Господи! — сплеснула в долоні пані Татушиха, — та ж він точнісінько те саме зробив: зняв краватку, маринарку, закотив рукави, — але татуньо-небіжчик вигнав його геть із нивки! ,,Куди лізеш, — скрикнув, — у нових мештах на стернину, між бодяччя? Поцарапаєш шкряби та й треба буде нові купувати!'' Ти що, не пригадуєш собі, як у книжці стояло написане?!

— От, забий мене — бігме, не тямлю! — забігмився пан Татух. — І ніяк тебе сконтролювати, чи ти брешеш, чи правду говориш, бо книжку позичила кума Текля та й забрала з собою на Флариду.

Ікер

Омелян Пріцак

НЕКРОЛОГ ІЗ ПОСТСКРИПТУМОМ

(,,Історичні джерела та їх використання", Видавництво ,,Наукова Думка", Київ, 1964-1972. Томи I-VII.)

VI

4). Ця перша трійка редакторів ІДжВ, І. Бутич, І. Крип'якевич і Ф. Шевченко, працювала тільки при видаванні перших томів. Після смерти І. Крип'якевича в 1967 році І. Бутич і Ф. Шевченко продовжували працю над томами IУ і У. До тому УІ вони приєднали історика Івана Гуржія (1915-1971), але він в невдовзі помер. У виданні УІІ тому з первісної редакційної колеґії залишився тільки Ф. Шевченко після заступлення І. Бутича новим редактором Архівного управління Української РСР О. С. Мітюковим. До редакційної комісії долучилися ще два нові члени: невідомий ширше науковець П. С. Дишлевий і, як головний редактор, спеціяліст історіографії XIX століття, Віталій Сарбей (нар. 1928). Відповідальним секретарем ІДжВ були К. Ф. Мартʼянов (нар. 1936) для тому І, А. М. Катренко для томів II—У і В. С. Скорина для томів УІ і УІІ.(І. Гуржій відомий читачам ,,Рецензії'', як редактор ,,Каталога колекції документів Київської археографічної комісії'', 1369—1899 (Київ; 1971), див. моя рецензія в томі III, ч. 1, ст. 34—52. О. Г. Мітюков є автором короткого довідника про державні архіви України, який був рецензований Любомиром Гайдою в ,,Рецензії'', том III, ч. 2, ст. 45—49).

5). УІЖ був заснований як орган двох неспівмірних організацій — Інституту історії Академії наук і українського відділу Інституту історії партії при Центральному комітеті Комуністичної партії. Цей журнал став місячником в 1965 році.Як часто трапляється тоді,коли дві несумісні організації асоціюют , я.одна з них швидко бере верх. І так, в кінцевому висліді, більшість змісту кожного випуску УІЖ (біля 160 сторінок) була присвячена пропаганді і місцевим партійним справам, а науковий матеріял поступово зредукувався до кількох коротких статтей і повідомлень. Таким способом одинокий національний історичний журнал, публікований в Україні, здеґенерувався до провінційного видання присвяченого історії й діяльності партії. Див. рецензія Ореста Субтельного про УІЖ в ,,Рецензії'', том. І, ч. 1, стор. 38—48.

6). ІДжВ, том І, (1964), стор. 4—6.

7). Ця програма почалася в 1959 році, коли Інститут історії Академії наук УРСР зорганізував республіканську конференцію, присвячену проблемам розвитку спеціяльних і допоміжних історичних дисциплін. Спеціяльні інституції, створені для цього в роках 1959—1963, обговорені в дальшій частині цієї рецензії.

8). Основні статистичні дані про ІДжВ такі:

Випуск	Рік	Тираж	Число сторінок	Число статтей
1	1964	512	289	23
2	1966	900	288	23
3	1968	1,200	298	23
4	1969	1,100	298	24
5	1970	900	218	20
6	1971	1,200	209	17
7	1972	1,000	169 •	19

х). Формат останнього випуску (Том УІІ) змінено з малої до великої вісімки. Восьмий випуск ІДжВ був анонсований між книжками, плянованими на рік 1973 в ,,Нових книгах України'' (1972, стор. 19, число 51), але цей випуск не появився.

9). Це в окремій мірі відноситься до статтей Л. М. Пушкарьова про дефініцію історичного джерела (105), х) М. Брайчевського про нумізматику в ранній історії східньої Европи (9), Я. Дашкевича про історичні проблеми українських інституцій від п'ятнадцятого до вісімнадцятого століть (17), І. Крип'якевича про адміністративний поділ держави Хмельницького (66), Ф. А. Шевченка про закордонну політику Хмельницького (134) і А. Перковського про етнічну і соціяльну структуру України вісімнадцятого століття (93, 94).

х) Числа в дужках відносяться до загального бібліографічного індексу ІДжВ, стор. 53—96 ,,Рецензії'', том УІ, ч. 2, до якого відсилаємо зацікавлених читачів.

10). Ступнево збірник згуртував біля себе ядро більш-менш постійних співробітників. Тридцять два із 113 авторів написали більше як по одній статті; шість науковців опублікували по три статті; два написали чотири (Я. Ісаєвич і Ф. Котляр), а один був автором п'яти статтей (О. Маркевич).

11). Петро Шелест (Нар. 1908) був першим секретарем Комуністичної партії Україним; він прийшов до влади в 1963 р. і був усунений в 1972р.

12). Тут можна відкрити деякі методи ,,мімікрії''. Тому, що історія Київської Руси стала табу для українських істориків, пробували свого щастя українські археологи. Чільний історик сімнадцятого століття і вісімнадцятого століття (і теж головний редактор ІДжВ) Ф. П. Шевченко був звільнений із свого посту заступника директора Історичного інституту (1964—1967) і призначений директором Археологічного інституту (1968—1972). Ця інституція взяла на себе відповідальність досліджувати українську історію від десятого вісімнадцятого століття і публікувати ці досліди у своєму органі ,,Середні віки на Україні''. Ф. П. Шевченко став його редактором, і перший том журналу появився в 1971 році. (Див. рецензія Франка Сисина в ,,Рецензії'', том II, ч. 2, стор. 87-93). Другий том мав появитися в 1972 р. Хоч він і був надрукований, державна цензура сконфіскувала цілий наклад другого тому. Очевидно, Археологічний інститут став в очах режиму небезпечним гніздом дисидентської історичної думки. Саме там визначний археолог Михайло Брайчевський заатакував офіційну тезу про ,,возз'єднання'' України з Московською Державою у своєму славному підпільному есеї ,,Возз'єднання чи приєднання''

13). Це добре ілюструє зміст ,,Історичних досліджень'', що був наслідником ІДжВ. Дискусія цієї публікації подана в постскриптумі до цієї рецензії.

14). Заснований 1961р. і спочатку керований Іваном Крип'якевичем, семінар продовжувався після смерти його основника. Стаття в УІЖ, ч. 8, (1975), стор. 152, інформує, що дня 8 квітня відбулося сімдесят п'яте засідання семінару. Щоб допомогти початкуючим науковцям , УІЖ оприлюднив вступний курс І. Крип'якевича ,,Нарис методики історичних досліджень'',чч. 2, 3, 4, 7, 8, 9, 10 (1967). Рівночасно офіційний орган Архівного управління УРСР ,,Науково-інформативний Бюлетень''. (,,Архіви України'') присвятив багато уваги дослідженню джерел і допоміжним історичним дисциплінам. Див. рецензії Романа Сербина і Патрикії К. Ґрімстед в ,,Рецензії'', том. II, ч. 1, стор. 65—76 і 77—81.

15). Заснований 1963 р. і спершу очолюваний Ф. П. Шевченком. Його недавно заступлено Павлом Кальниченком, який теж був одним з бувших головних редакторів УІЖ.

16). Спершу під керівництвом Андрія Введенського (1891—1965), а тепер під його наслідником В'ячеславом Стрельським (нар. 1910). Обидва науковці у співпраці із спеціялістом доби української гетьманської держави В. А. Дядиченком (1909—1971) видали підручник ,,Допоміжні історичні дисципліни'' (Київ, 1963).

17). В 1963 році Інститут історії Академії наук УРСР почав публікувати історичний річник ,,Історіографічні дослідження в Українській РСР'', якого головним редактором був Федір Шевченко. Іншими членами редакційної колеґії були: І. Дзира, А. Санцевич і В. Сарбей. У 1972 р. до них дійшов П. Калениченко. Річник заборонено того ж. Згідно з радянським бібліографічним джерелом випуск УІ цього серійного видання, що його анонсовано на 1973 р. (див. ,,Нові книги України'', 1972, стор. 19, пункт 51), в дійсності появився. Проте він був імовірно сконфіскований і на Захід не дійшов. Випуск УІІ, анонсований до видання на 1974 р. (див. ,,Нові книги України'', 1973, стор. 18—19), безперечно так і залишився неопублікованим в наслідок заборони.

18). В. Чунтулова, Л. Проценко і С. Хомутецька змогли опублікувати під редакцією І. Бутича детальний опис двадцяти п'яти крем'янецьких книг контрактових документів перед злощадним 1972 роком: ,,Кременецький земський суд. Опис актових книг XУІ—XУІІ ст.''

(Закінчення на стор. 4-ій)

СВІТОВА ФЕДЕРАЦІЯ УКРАЇНСЬКИХ ЖІНОЧИХ ОРГАНІЗАЦІЙ

ТРЕТІЙ СВІТОВИЙ КОНҐРЕС УКРАЇНСЬКОГО ЖІНОЦТВА 1977 РОКУ

НАША ЄДНІСТЬ, ПРАЦЯ І МОЛИТВА НЕСКОРЕНІЙ УКРАЇНІ

НА ІСТОРИЧНОМУ ЕТАПІ

Бажаючи устійнити місце Третього світового конґресу українського жіноцтва на історичному шляху українського жіночого руху, треба відшукати важливі події, які упродовж десятиліть творили етапи цього руху і мали вплив на його розвиток. Тому треба пригадати кілька дат, починаючи від 1884 р., від постання перших українських жіночих організацій в Західній і Центральній Україні, Після того, 1887 р. приходить поява літературно-суспільного збірника "Перший Вінок"; 1890 р. — перша петиція за допущення жінок до університетів в австрійському парляменті у Відні, внесена українками, одинокими з усіх народів Австро-угорської монархії; 1891 р. — перше українське жіноче Віче в Стрию, к. Львова з ухвалами напрямних організованого жіноцтва; 1892-93 — поява збірників "Наша Доля" в серії видань "Жіночої бібліотеки"; 1934 — Перший український світовий жіночий Конґрес у Станиславові, в Західній Україні; 1937 — постання Світового Союзу українок у Львові; 1948 — Перший світовий жіночий конґрес поза межами України у Філядельфії і створення Світової федерації українських жіночих організацій; 1959 — Другий світовий конґрес українського жіноцтва в Нью-Йорку і вкінці Третій світовий конґрес у Торонті, Канада 1977 р.

Ці події, їхню вагу і черговість повинні мати на увазі однаково і учасники нашого Конґресу і ціла українська громада; пам'ятати "хто ми, чиїх батьків". Адже ж ми діти наших великих попередниць, тих, які творили український жіночий рух серед теміні, коли жінці "непотрібна була освіта вище 4-ї народної кляси і тих, які пробивали з трудом дорогу жінці до професійної праці і участи в громадському і культурному житті. І тих, які у пізніших десятиліттях поширювали і продовжували ці ідеї і вкінці те, що наш Конґрес є продовженням цього шляху і передвісником великого століття перед нами.

Довга, бо 17-літня відстань часу між другим, а третім Конґресом не була нею фактично, бо її виповняли такі зустрічі як Світові сесії СФУЖО в рамах Конґресів СКВУ, Континентальні конференції СФУЖО в Канаді, Европі і Південній Америці і Пленарні, щорічні наради Управи СФУЖО. У цей спосіб була задержана безперервність координаційної дії на світовій і континентальній площині, узгіднювання акцій Управи СФУЖО з її членами-організаціями.

Продовжуючи в сучасному розвоєву лінію жіночого руху, українське жіноцтво хоча почало свою організаційну будову на еманципаційній площині, то воно як і перші піонерки жіночого українського руху, діяло завжди не під кутом власних, лише жіночих потреб, не лише в рамках еманципаційних змагань, але під кутом загально національної справи, хоч би це й обмежувало користі з позицій рівноправности. Наш жіночий рух був і є тепер загально-суспільний і загально-національний. Це потверджує тематика попередніх і останнього, Третього конґресу. Вона обнімає майже всі ділянки життя української спільноти, а мало уваги присвячує справі рівноправности жінки у власному і міжнародньому суспільстві. Тоді, коли в Році жінки, світове жіноцтво й держави світу висували домагання прав жінки в родині і суспільстві в економічній, суспільній і політичній ділянках, українські жіночі організації поставили в осередку своєї дії оборону жінки України і це змагання 1975-го року втілилося і в гаслі Третього конґресу українського жіноцтва: "Наша єдність, праця і молитва — нескореній Україні". Таке гасло кладе велику відповідальність на українське жіноцтво, вимагає її обов'язків, її праці і опіки для дітей, родини, жіночої організації, церкви, школи — на українському полі, а на міжнародньому оборону жінки України. До тієї української жінки й матері, яка в рідному краю виховувала синів і дочок — борців за волю, а на чужині дбала про український характер родини, піддержувала свою церкву, будувала дошкіллям основи для українознавчого виховання, творила народнє мистецтво, вела харитативну діяльність для свого ближнього і здобувала місце для українки на світовому терені — до неї ставить сучасна доба не менші, але ще більші вимоги, бо чуже довкілля нищить цю працю, зменшує кожного дня її здобутки, підважуючи існування родини, мови, школи, організацій. Для шукання доріг у цій дійсності зладжена програма Конґресу і в спільній об'єднаній праці і молитві бачимо наш, нелегкий шлях у майбутнє. Віримо, що Конґрес українського жіноцтва усуне зневіру, скріпить наші сили. Він же ж відбувається у 90-ліття першого, об'єднаного ідейно, соборного літературного твору "Перший вінок", перед 100-літтям українського жіночого руху, який приносить честь українській жінці і вкінці перед 1000-літтям християнства в Україні, якого перші зерна засівала жінка, княгиня, свята Ольга. І відбувається Конґрес у добу національного відродження України і нелюдського переслідування, коли на наших очах ідуть на найвищі жертви борці за незалежність української держави. Така історична доба оправдує скликання і підносить вагу нашого близького вже Конґресу.

І. Пеленська

ПРОГРАМА КОНҐРЕСУ

Про зміст Третього Світового Конґресу Українського Жіноцтва появились чи появляються вже оповістки у нашій пресі. Та перелік точок ще не дасть нам погляду на суть справи. Тому спробуємо проаналізувати його програму.

Залежно від змісту і цілі поодиноких виступів можна поділити її на студійну, звітну, проєкційну і розвагову частину. До першої належить сім ділових Сесій. В них будуть насвітлені всі ділянки праці жіночих організацій при помочі доповідей, панелів і дискусії. Поодиноко не будемо їх тут вичисляти. Сподіємось, що вся проблематика праці вирине в них і зможе осягнути — коли не розв'язку — то зрозуміння. До цієї частини можна зарахувати також усі виставки Конґресу. Буде виставка видань руху опору в Україні, творчости жінок-письменниць, дитячої книжки, картин образотворчих мисткинь і зразків вишивок гурта Люби Луцької.

Звітна частина подасть працю Управи СФУЖО, виконану в каденції 1972-77 рр. Вона обійме звіт голови, секратаріяту, фін. референтки і контр. комісії. До цієї офіційної частини можна зарахувати також короткі виступи представниць складових організацій, які зможуть розказати нам про свої осяги.

Погляд у майбутнє подасть нам третя частина. Ці точки Конґресу розкинені поміж іншими і їх треба виловлювати з програми. Про напрям СФУЖО скаже нам програмова доповідь Іванни Рожанковської (28 травня), про дальші пляни довідаємось із слова нової голови (28 травня), виразні постанови Конґресу знайдемо в його резолюціях (29 травня).

Велике значення мають також розвагові точки, получені з Конґресом. Вони подані в окремому дописі, отже тут не станемо їх вичисляти. Та вже з цього переліку видно, що кожен чи кожна з учасників Конґресу зможе знайти тут щось для себе. Залежно від охоти й зацікавлень.

Л. Б.

Стефанія Савчук, голова Світової Федерації Українських Жіночих Організацій

Олена Лотоцька, співзасновниця СФУЖО і його голова (1969-1971).

Дарія Бойчук

Наша ідентичність — і ми.
ПЕРЕД КОНҐРЕСОМ СФУЖО.

Є у нас проблеми, про які ніколи не буде досить говорити і писати. Їх треба послідовно все і всюди пригадувати, а головно при зустрічі з молоддю, з нашими дітьми і внуками.

І тепер, коли ми, українські жінки в діяспорі, будемо здавати перед українським громадянством звіт із наших змагань, з нашої праці та задумів, з нагоди Конґресу СФУЖО — нам треба застановитись, чи у відношенні до цих проблем, про які буду говорити, ми вповні виконали сподівання всіх українців світу. Чи ми вив'язались із наших обов'язків як українські матері, обов'язків Богом і народом дані? Чи ми прийняли як свій життєвий принцип, що виховний ідеал українця у діяспорі є зовсім інший, як у народів, серед яких нам приходиться жити і виховувати нове покоління, яке мусить вибороти волю українському народові?

Всі бо кличі еманципації, рівноправности (очевидно, вони є дуже важливі і для нас), по суті не такі загострені, не такі акутні, як у деяких народів. Становище української жінки в її суспільності, майже все може бути належно оцінене і респектоване. Але як це становище використовує чи використувала — це є окрема тема.

Інші справи й інші проблеми дає нам життя сьогодні, а вони є так важливі, як важне є питання "бути нам чи не бути — та як бути".

На перше місце мусимо поставити, що ми зробили в питанні виховного ідеалу українця? Сьогоднішна поневолена Україна жде від нас відповіді. Мусимо зробити іспит совісти, перед її лицем та українською суспільністю. Текст дефініції схвалений на І-шім СКВУ, як має виглядати виховний ідеал українця, звучить:

"Українець у діяспорі — це повноцінний громадянин своєї нової країни, пов'язаний із українським народом вузлами української мови і культури, якого особовість відзначається християнсько-етичними вартостями і творчою дією для України".

Як ми застосовуємо це у практиці в першій мірі до себе? Чи ми не грішимо супроти тих прекрасних завдань?

Дуже часто стрічаємо чи то в приватних дискусіях, чи на теренах організацій тему нашої ідентичности, головно про становище супроти нової країни поселення. Тоді чуємо дивні і суперечні погляди на цю справу. Одні бо кажуть про нову Батьківщину, яка й є батьківщиною їхніх дітей і внуків. А запитаймо молоду людину, українську людину, яке її становище супроти країни поселення, то вона вам скоро відповість, що має дві Батьківщини, бож прецінь тут народилась, а батьки обдарували її Україною.

От, і маємо плекання виховного ідеалу українця у діяспорі!

Вийти побідно з тієї пущі понять — нелегка штука.

Перед нами, жінками матерями, а й бабусями виростає тяжкий до повалення мур, серед повені проблем, пересудів та залишків недотягнень (назвім це так) давнішої еміґрації, що теж має своє узасаднення. Ми прийняли добровільно труди щоденного важкого життя, покидаючи Україну, щоб рятувати народню субстанцію. Чи ми втратили її, це питання треба поставити на першому місці. Але ідеальности в цьому напрямі не очікуймо, бо все знайдуться круги, які не позбудуться бажань скупчити кругом себе і своїх дітей земні "блага", забуваючи що існують інші, кращі і більш благородні ідеали. Ми маємо творити твердий ґрунт, на якому має зазеленіти чудова гілка українського квіту, нове українське покоління, зроджене і виховане на волі. Покоління з "твердим хребтом", яке буде розуміти своє призначення для побудови вільної України.

Тут входить у гру в першій мірі обов'язок знання і плекання української мови, не як мови батьків чи дідів, але своєї рідної мови. Знання історії України, та почуття гордости з приналежности до українського народу, збереження української самобутности, усіх тих елементів з яких має складатись українська людина у діяспорі. Якби це нам вдалося, тоді не було б такого страшного лиха, яке провадить нас до загибелі, а то мішаних подруж. Є це найбільша небезпека нашого сьогодення, до якого ми вже починаємо звикати. Нам навіть приходиться важко порушувати це питання, бо мовляв, тим можемо вразити окруження, в якому стрічаємо щораз частіше чужі призвища.

Ось це справа, за які ми, українське зорганізоване жіноцтво мусить дати одвіт перед Україною й українським суспільством у діяспорі, на своєму Конґресі, який відбудеться незабаром.

Розумію, що така організація як СФУЖО, має ще й інші завдання і їх виконує. Але всі ті об'єднані жіночі Т-ва, мусять стояти на сторожі потреб народу, який репрезентують. Не тільки міжнародний контакт є ціллю СФУЖО, бо був би це "люксус" для нас тепер, на який ми собі не можемо позволити. Поневолений народ потребує багато-багато інших елементів до існування, бо інакше його загибель неминуча. А до цього українська жінка ніколи не приложить своїх рук, це ми знаємо її з нашої історії.

Дуже несправедливо письменниця Ольга Мак, на сторінках "Свободи" оцінює ситуацію, яка існує зараз на відтинку укр. жіночого руху, добачуючи та підчеркаючи моменти, яких у нас нема, а як і є, то дуже мало! Українська жінка дає зі себе дуже багато, бо дає свою душу, до кожної громадської справи чи акції. Треба це бачити, треба це хотіти бачити, а не вгоруватись на ухилах малого проценту маловартісного жіноцтва, яке все було і буде, в яких умовинах ми б не були. Чуже окруження немало впливає на ці ухили, але й то треба зрозуміти, бо ми є відірвані від ґрунту люди. Оцінювати нашу буденщину справедливо дуже трудно і після цього робити якісь основні висновки, може за мало навіть і чверть століття.

Отже "котімся далі — і не опам'ятуймося", це мій виклик долі та Ользі Мак, яку до речі дуже ціню за її письменницький дорібок.

УКРАЇНСЬКЕ ЖІНОЦТВО І ДОШКІЛЬНЕ ВИХОВАННЯ

(ПЕРЕД СВІТОВИМ З'ЇЗДОМ ДОШКІЛЛЯ)

Упевнена в тому, що діяльність українських жіночих організацій для усвідомлювання матерів у важливості українознавчого виховання дітей залишається і на далі відповідальністю цих організацій, згідно з постановами попередніх Конґресів українського жіноцтва, Світова рада дошкілля скликала Світовий з'їзд дошкілля у рамах Третього світового з'їзду українського жіноцтва, в середу, 25 травня 1977, год. 9 вранці до 5-ї по полудні, при вулиці Крісті в Торонті.

На ділі, не лише праця над матерями, але й сама організація дошкільних світличок і садків та дитячих імпрез була і є ділом жіночих організацій, або жінок у батьківських комітетах при школах, подекуди окремих комітетів матерів. У країнах, де нагляд над дошкільним вихованням перебрали шкільні чинники (Австралія, Англія, Арґентіна) ці чинники і пляново і фактично обмежуються до педагогічно-методичної ділянки, а референтками дошкілля у них є жінки. Організація і адміністрація світличок лежить на жіночих організаціях і навчання ведуть учительки. Так і Світова рада дошкілля хоча є членом Світової координаційної виховно-освітньої ради (СКВОР), водночас пов'язана організаційно із Світовою федерацією українських жіночих організацій (СФУЖО), бо виховна референтка СФУЖО входить до Управи Світової ради дошкілля. Координаційні завдання СРД спрямовані на обидва терени, через СФУЖО на терен жіночих організацій і на педагогічно-методичний сектор через СКВОР.

Варто пригадати, що таку схему мало українське дошкілля в Західній Україні, коли організація і адміністрація дитячих садків була під керівництвом Союзу Українок, (з осідком у Львові), а педагогічно-методичні справи під керівництвом Українського Педагогічного товариства (УПТ, теж у Львові). Різниця є в тому, що в нас існує Світова рада дошкілля, яка працює в обох секторах, ведучи і стимулюючи організаційну і педагогічно-методичну діяльність. Тому Світовий з'їзд дошкілля звернеться до українського жіноцтва, в першу чергу до жіночих організацій, посилити, при піддержці цілої громади працю у складній ділянці дошкілля, яке являється основою релігійного і національного виховання для затримання нашої самобутности і протидією русифікації України засобами атеїстичного російсько-мовного дошкілля.

У програмі Світового з'їзду дошкілля в Торонті є, побіч формальностей, Загальні збори Світової ради дошкілля, якої осідок є тепер у Детройті, ЗСА. Управа СРД зложить звіт зі своєї праці за час двох каденцій, 1973-1976 на терені світового дошкілля, заслухає дискусій, подасть проєкт додатків до Правильника СРД. Делеґатки, представниці дошкільних чинників країн поселення, розкажуть особисто про стан, можливості розвитку та потреби шкільної ділянки в їхній країні.

Після повідомлення Верифікаційної комісії про стан управнених до голосування відбудеться вибір нової Управи, до якої запропонує кандидаток Номінаційна комісія, яка працює в Торонті. По обідовій перерві буде відкрита Виставка дитячої книжки і виголошена доповідь "Дитяча література" вчительки середньої школи в Детройті, п-і Віри Андрушко. Відбудеться дискусія над доповіддю і схвалення Постанов З'їзду. Накінець учасники оглянуть новий, модерно влаштований, коштом 10.000 долярів, цілоденний садок у Торонті. Закриття З'їзду ново-обраною головою — о годині 5-ій по полудні.

Світова рада дошкілля запрошує до участи у З'їзді представниць жіночих організацій, Крайових осередків дошкілля, наше Духовенство, Учительство світличок садків, авторів і видавців дитячої літератури, членів установ і осіб, яким дорога справа українського дошкілля, зокрема представництво Світової федерації українських жіночих організацій і Світової Координаційної виховно-освітньої ради та Світового конґресу вільних українців.

Господарем З'їзду є Крайовий осередок дошкілля Канади в Торонті.

ІМПРЕЗИ І РОЗВАГИ КОНҐРЕСУ

Організаторки III СКУЖ не хотіли б перетомлювати своїх учасниць діловими справами. Для рівноваги до теоретичної чотириденної програми, заплановані є теж культурні і розвагові імпрези, виставки, концертові точки, спільні зустрічі делеґаток і гостей.

У четвер, 26 травня, після Маніфестації в обороні жінки-в'язня, буде відкрита Виставка в бібліотеці Сити Гол п. н. "Рух опору в Україні і діяльність СФУЖО". Інші виставки будуть: образотворчого мистецтва в ґалерії "Фокус", 861 Квін ст., Захід. В інших приміщеннях виставки української вишивки і літератури про Лесю Українку в ілюстрації та жіночої літератури. Виставка дитячої літератури під час Світового з'їзду дошкілля, в середу, 25 травня, в залі УНО, 83 Крісті.

Під час святочного відкриття Конґресу, цього ж дня (четвер, 26-го), о годині 7:30 вечора в Есекс Сентр виступить жіночий хор "Веснівка", під дириґентурою Квітки Зорич-Кондрацької.

У п'ятницю, 27-го травня, після ділових нарад, і після згаданого відкриття мистецької виставки в ґалерії "Фокус" відбудеться товариська зустріч делеґаток в залі церкви св. Миколая, а в годині 8:15 вечора у Конвокейшен гол Симфонічний концерт; оркестра під дириґентурою Володимира Колесника виконає твори українських композиторів.

У суботу, 28 травня, о годині 6:30 вечора Бенкет в Домініон Бол рум, в Шератон готелі.

Словом — нудьгувати ніколи. І зайнять і розваг доволі. Якщо до того додати ще милі зустрічі із знайомими і приятелями та діячками різних місцевостей то багаство вражень запевнене. На Конґресі буде квіт українського жіноцтва квіт прив'ялий, але також і свіжий, з молодших поколінь. Не цуратися будуть і панове, бо це нагода сказати жінкам декілька приємних слів у привітах і при зустрічах, щоб опісля воно віддячилося реальною працею і... пожертвами. Такі вже ми, українські жінки, є, нічого не вдієш; живемо менше для себе, більше для родини, працюємо менше для себе, більше для громади.

СКЛАДОВІ ОРГАНІЗАЦІЇ СФУЖО

СФУЖО це Федерація, що охоплює собою 19 складових організацій. Деякі з них давні, створені в міжвоєнному періоді. Є це — найстарша еміґраційна організація, — Український Жіночий Союз в Австрії, з осідком у Відні, оснований ще в 1920 р. Потребу зорганізувати свої сили відчули тоді також наші заморські посестри на теренах південної й північної Америки. Так створилася жіноча організація при Хліборобсько-Освітньому Союзі в Бразилії в 1924 р. — головно для того, щоб допомогти матер'ям дбати про дітей в умовах важкої праці. В 1925 р. основується в ЗСА Союз Українок Америки в широкою програмою, — виховною, освітньою і суспільної опіки. Тепер це одна з найбільших організацій наших поселень. СУА нараховує тепер до 5-ти тисяч членства і 120 відділів.

Ірина Павликовська, ініціяторка СФУЖО і довголітня фінансова референтка.

Доля поневоленої Батьківщини ніколи не була байдужою для українського жіноцтва. В великій мірі саме в цілі допомоги потребуючим в Батьківщині творилися організації; так створилася Організація Українок Канади ім. Ольги Басараб. Також Український Золотий Хрест в ЗСА мав подібні цілі. Обидві ці організації були створені на початку 1930-тих років. Тепер ОУКанади є значною організацією з широкою програмою; її орган "Жіночий Світ". Укр. Зол. Хрест поряд з акціями суспільної опіки потребуючим проводить виховну працю, — літні табори для молоді, світлички для дітвори в допомогу молодим матер'ям у вихованні дітей. Ці дві організації є в системі Організацій Державного Відродження України — (ОДВУ).

На початку 40-вих рр. об'єднались у Канаді сестрицтва католицьких парафій в Ліґу Українських Католицьких Жінок (1948), тепер сильну і діяльну організацію, найбільше чисельну, (10 тисяч членства), що розвинула різносторонню діяльність.

Після катаклізму II Світової війни, на руїнах европейських міст і сіл знайшлося багато українських родин. Для кращого ведення допомоги створено організації: Об'єднання Українських Жінок у Німеччині, в 1945 р., Об'єднання Українок Бельгії (1948), Союз Українок Франції (1945) й Організацію Українських Жінок у Великій Британії (1948). Завдяки цим організаціям і невсипущій праці їх членства врятовано від загибелі, — фізичної і моральної не одну родину, а дітей від асиміляції з чужинним середовищем. Згодом (1951) створилося в Великій Британії Товариство Жінок ім. О. Теліги, що провадить виховну й культурно-освітню працю.

Після прибуття нових українських іміґрантів, на американський терен відчулася потреба розбудови громадського життя. І знову жіноцтво взялося за працю. Багато жінок вступило до діючих вже організацій на тім терені, інші почали творити організації з певним означеним характером. З прибуттям нових еміґрантів до Арґентини створився там Союз Українок Арґентини (1948). В 1950 р. створився в далекій Австралії Союз Українок Австралії, що розвинувся у всесторонню організацію і діє тепер по різних частинах Австралії. Там ведуть перед питання виховні, а також зв'язків з чужим світом. У 1950 р. створилося Об'єднання Українських Жінок Венесуелі, що всю свою увагу присвятило опіці над укр. дітворою.

В 1959 р. створилася в Канаді організація, що поставила собі в першу

(Закінчення на стор. 4-ій)

КОНҐРЕСОВА КНИЖКА

Важливою подією Третього Світового Конґресу Українського Жіноцтва стане видання окремої книжки. Це вже третє з черги видання, присвячене подіям жіночого руху на Рідних Землях і в вільному світі. Та з бігом часу і ростом нашої Федерації воно прибрало об'єму й змісту.

Найбільшу питому вагу цього видання становить історія Світової Федерації Українських Жіночих Організацій. Її написала мґр. Ірина Пеленська п. н. "СФУЖО на новому етапі", враховуючи протяг часу поміж Другим а Третім Конґресом. Це докладна аналіза пройденого шляху, як у загальному напрямку, так і в поодиноких ділянках. Окрім цього перегляду є вміщені огляди складових організацій в поазбучному порядку. Їх є 19 себто стільки, скільки є складових організацій. Підхід однаковий, — і велика і мала організація дістала — коли не однакове місце, то такий самий дбайливий підхід до своєї праці. В багатьох із них приділено увагу засновницям-піонеркам. Поза тим є ще рубрика "Наші втрати", де згадано десять видатних працівниць СФУЖО, які відійшли у вічність. Подане також табльо з членами Управи, що провадили СФУЖО в останній каденції.

Великим признанням для СФУЖО є частина книжки з привітами. На Третій Конґрес і появу книжки відгукнулась уся українська громада. Свої привіти надіслали складові організації і їх відділи і того можна було сподіватись. Ми щиро вдячні їм за те. Але привіти нашого духовенства, громадських організацій, політичних угруповань, молодечих організацій, господарських установ, бизнесменів — це радісне явище, яке вказує на те, що українська громада нашу працю цінить і розуміє. Тому в книжці вміщена для них окрема подяка.

Книжку оформила з великим умінням молода мисткиня Таня Кравців. За її жертвенну працю їй належиться від нас велика вдячність. Редаґувала книжку Колеґія у складі: Лідія Бурачинська, голова, Стефанія Бернадин, Оксана Ґенґало, Ярослава Зорич, Наталія Пазуняк, Ірина Пеленська, Стефанія Савчук, Олександра Селепина, Марія Солонинка, Марія Харина, члени.

Л. Б.

Марія Квітковська

СУСПІЛЬНА СЛУЖБА як Об'єднуючий Чинник в Українських Жіночих Організаціях.

Зближається велика подія в житті українців в цілому світі: Конгрес Українського Жіноцтва, що його скликує Світова Федерація Українських Жіночих Організацій на 26-29 травня 1977 р. до Торонта в Канаді. Зокрема це велика подія для українських жіночих організацій, членів цієї Федерації. Розкинені по всіх континентах, віддалені від своїх рідних земель, українські жінки створили ще в 1948 р. об'єднуючий центр — СФУЖО — і в рамках цієї федерації затіснюють міжорганізаційну працю. Всі змагають до тих самих національних цілей. Їх об'єднує та сама ціль: Допомога українській людині та українській справі у світі.

Цікаво приглядатися до різних ділянок праці наших жіночих організацій. Скільки позитивної дії для добра української людини та обездоленого українського народу! У всіх ділянках центром уваги є збереження української субстанції, піднесення і вдержання української людини в якнайкращому духовому і фізичному стані та створення відповідного середовища, та відповідних можливостей для вдержання своєї ідентичности.

Візьмім ділянку нпр. Суспільної Служби (це новіша назва для допомогової чи суспільної опіки!). Всі українські жіночі організації займалися і далі займаються, в більшій або меншій мірі, якоюсь формою суспільної опіки. Подекуди це лише харитативна праця: несення помочі потребуючому, хворому, немічному чи нашому політв'язневі, засланцям та їх родинам. Нераз думається, що це ділянка праці, яка найбільше підходить жіночій психіці, бо жінка має дуже відчутливе серце і відчуває потреби людини і свого народу.

Допомоговою ділянкою займаються й інші не-жіночі українські організації. Всі наші організації, жіночі і не жіночі, переводять збірки, влаштовують концерти чи балі, користь з яких є дуже велика, бо це дає нагоду нам сходитися, а також мати відповідний дохід на допомогові акції. Одне було зле. Кожний збирав і кожний слав допомогу нескоординовано. Тим самим охоплювалося лиш малу частину потребуючої громади, бо часом та сама особа діставала допомогу з різних сторін, від різних організацій, а були такі, про яких ніхто не знав, що не діставали ніякої ані моральної ані матеріяльної допомоги.

Тут треба зазначити, що власне Референтура Суспільної Служби СФУЖО довгі роки працювала над цією проблемою, бо добре розуміла, що є конечна потреба координації дії серед наших організацій. Ця референтура розробила пляни праці, насвітлила нові підходи до допомогових акцій і дала поштовх організаціям до "переродження", до перевірки своїх метод праці та пристосування їх до сучасних вимог. Одним з основних завдань було розглянути проблеми українців у країнах свого поселення і з'ясувати всі можливі дороги до розв'язування труднощів, з якими приходиться людині боротися. Треба було також розслідити і запізнатися з усіма можливостями одержання допоміг від державних установ у даній країні, що упростило б в дечому харитативну працю жіночих організацій. Це все забрало довгі роки праці і зусиль. Референтура діяла через свої комісії в різних краях. В Канаді та ЗСА уряджувано часто публічні сесії, ціллю яких було взаємне пізнання діяльности кожного, зокрема в ділянці Суспільної Служби, розгляду проблем та спопуляризування ділянки Сусп. Служби, та нових метод праці. В цьому дуже велику оміч дали наші фахові сили: т. зв. "сошел воркери", психологи, і т. д. У висліді цього прийшло до творення Бюр Порад у різних містах Канади та ЗСА (спільно з іншими українськими організаціями, як "Самопоміч", Суспільна Служба Канади, ЗУАДК, і ін.) та вишколювання добровільних працівників (волюнтерів). Координація поволі наладнувалась. Всі складові організації СФУЖО (на всіх континентах) реґулярно присилали до Реф. Сусп. Служби звіти з праці суспільної Служби. І так взаїмно інформувалися про потреби на місцях і хто куди і через кого шле допомогу: в грошах, одежі чи українських книжках. Вершком координаційних заходів Референтури Сусп. Служби СФУЖО прийшло зараз після І СКВУ, коли створено *Світову Раду Сусп. Служби.*

Суспільна Служба зацікавлює всіх нас і ми радіємо, що можемо виконувати свої завдання супроти свого народу. Ця праця нас об'єднує. Вона, ця праця, нас зближує і ми як одна велика українська родина, діємо однодушно.

Але наші стремління до ще кращої і успішнішої діяльности ще не скінчені. Наш нарід на рідних землях находиться тепер в затяжливій боротьбі з віковічним ворогом. Наша спільна акція в напрямку оборони і допомоги для них, є тепер конечна. Також по різних країнах треба взяти під увагу пекучі проблеми наших людей старших віком, яких чимраз більше і вони, часто самітні, провадять дуже жалюгідне життя. Проблема молоді і родини потребує нашої пильної уваги. В цій ділянці варто б обом референтурам СФУЖО: Сусп. Служби та Виховній, спільно діяти.

Зрозуміння потреб наших людей і нашого народу — те "щось", що нас об'єднує до праці. Дорожім нашим об'єднанням і пам'ятаймо, що лише об'єднані ми становимо силу, перед якою ніщо не може встоятися. Тоді ми будемо сильні і матимо успіх у праці. Також пам'ятаймо, що *і від нас* залежить доля нашого народу.

МОЄ СЛОВО ДО ВАС

Перед Третім світовим конґресом українського жіноцтва мої думки линуть до Вас, до тих, які живете недалеко, в моїй країні перебування і до тих, які розкидані по просторах світу, в різних країнах, кліматах, умовинах. До тих, які потрапили до багатих держав і після перших труднощів влаштували собі достатнє вигідне життя і до тих, що остались в европейських країнах із старими високими культурами, хоча із меншими вигодами і до тих, які попали в країни бур і революцій, політичних і економічних криз і ми часто журимося їхньою непевною судьбою.

Але всюди, де не були б Ви зуміли заложити українські родини, де плекаються рідні традиції і культура, глибока релігійність і християнська етика. Цими духовими вартостями виховується Ваше молоде покоління. При тому Ви не забули про Ваших рідних в Україні і багато праці Ваших рук і ума пішло на допомогу родині і не тільки Вашій власній. Бо коли ми, від Світової Федерації зверталися до Вас з кличем дати пожертву на допомогу потребуючим землякам в Україні, чи поза її межами, Ви присилали гойно пожертви. Коли ми, потрясені вістками про трагедії жінок-в'язнів Кінґіру, Норильська і всіх таборів, розкинених по скованім морозом Сибірі, Ви відповіли Святом героїні і підтримкою "Фонду 500". Ви йшли з нами і в численних інших починах і діях і то не одиницями, а згуртовані у жіночих організаціях, що їх Ви, при всіх своїх особистих зайняттях і турботах, створили. Ви маєте свої місцеві відділи, сходини, імпрези, де Ви находите відпруження від щоденної праці, а вкладаєте новий труд для своєї спільноти і українського переможеного, але нескореного народу.

Організація, зі свого боку допомагає Вам у Ваших змаганнях затримати українську родину в чужому середовищі. Дошкільними світличками, плеканням обрядів і звичаїв, пошаною до героїзму українки на рідних землях, творенням музеїв, організованої суспільної опіки, видаванням жіночих журналів, де Ви находите твори літератури і мистецтва, статті на теми жіночого життя у Вашій організації і в організаціях інших країн. Багато доповідей на актуальні й історичні теми Ви виголосили, або прослухали у Вашій організації і якщо деякі прогомоніли без відгуку, то інші залишили слід у Ваших думках і серці і Ви йшли з цими почуттями разом із своїми посестрами життям.

Ви вийшли з нами і поза границі Ваших країн і присилали представниць на світові і континентальні зустрічі СФУЖО, бо Ви зрозуміли вагу єдности українського жіноцтва і стали членом його світової спільноти. І так наша єдність дала нам змогу вийти на міжнародній, часто байдужий, а ще частіше ворожий до української справи терен і здобути на ньому місце для української жінки.

Напередодні Третього світового конґресу українського жіноцтва, радію тим, що побачу Вас знову, що матимемо змогу побути разом, розказати про своє життя, обміркувати багато важливих справ, які накладає на нас сучасна, важка для України і вагома для еміґраційної спільноти історична доба. Ото ж до побачення!

Ваша посестра, довголітня членка Управи СФУЖО

Л. Мир.

ЖІНОЧІ ОРГАНІЗАЦІЇ НА ДОПОМОГУ НЕСКОРЕНИМ

Одною з мілітарних тактик супроти противника це — залякування. В давнину лякали ворога самим уже зовнішним виглядом, натягали на лиця маски, на голови роги. Це сильна, допоміжна зброя, що ширила паніку. В сьогоднішніх часах систему змодифіковано. Залякується противника здобутками науки, яка вможливлює продукцію нищівної зброї, залякується теж фізичним нищенням під час релятивного миру. Зовсім парадоксально звучить, коли говорити про нищення власного населення, що на протязі пів століття відбувається в СССР, а в сучасну пору, нищення провідної верстви — інтелектуалістів. Але парадоксальність та стає зрозумілою тому, що в СССР власного населення немає, є домінуючий нарід — москалі, і підбиті народи чи іншенаціональні. При відсотковому зіставленні вражає найбільше число засуджених українців, що є доказом сильної атаки Москви саме проти України.

Український нарід завжди тяжів до демократизму і не погоджувався з тоталітарною системою. Перша українська конституція, проголошена гетьманом Пилипом Орликом в 1710 р., була виразником широкого демократизму, що сильно відрізнявся від умов життя тогочасної Східньої Европи.

Ідею свободи людини шановано в Україні, але вона часто топтана наїзниками, які накидали на нарід яремні пута. Запорозька Січ, остоя вольностевих прагнень народу, була знищена царицею Катериною ІІ-гою в 1775 р., а останнього кошового отамана Петра Кальнишевського замкнено в Соловецькому манастирі на Білім Морі. Здавалось би, ідею волі зліквідовано назавжди, а з нею зникла і проблема України. Та чи справді воно так сталося? Ні! Дух народу відживав, ішли змагання за волю і нарешті в 1918 р. Україна проголосила самостійність. Час самостійности був короткий. Росія, у вигляді вже не царської, а комуністичної держави, окупувала населення і території України. Від самого початку свого на[illegible]ження комуністична система правління була сп[illegible] на насильстві, брехні. Після років, коли вже Москва не всилі була оправдатись перед світом із своїх злочинів супроти населення, всю вину скинула на Сталіна, закінчила фазу сталіно-поклонства і почала нову, нібито гуманного характеру.

В тому часі в Україні до голосу прийшло нове покоління, люди, які на базі нових засад народоправства промовляють до світу про волю свого народу до життя. У відповідь пішла нова сильна хвиля арештів, терор посилився.

Народ у краю поклонився героїчній стійкості своїх найкращих синів, їхнє геройство визнала українська еміґрація так старшого як і молодшого покоління. Та визнання геройства це тільки пасивна форма вшанування, яка тим, що опинилися за ґратами тюрем, психіятричних заведень і за дротами концтаборів, не помагає. Поміч може принести тільки акція. Про цю акцію благають матері і жінки засуджених, що не вирікаються своїх рідних, а несуть добровільно тягар обвинувачення і засудів.

На заклики з краю про поміч еміґрація зразу відгукнулася. Одним з перших відгукнулось зорганізоване жіноцтво. Воно почало збирати петиції до Об'єднаних Націй, Міжнародного Бюра Амнестії, Червоного Хреста, амбасад і до урядів держав світу. За проханнями пішли демонстрації, маніфестації і голодівки. Світ, а виразником світу його вільна преса, спершу нерадо і рідко, а дальше щораз частіше почав інформувати про арешти в Україні і в цілому СССР.

Що політика не лишень хитра штука, але і химерна, знають найкраще самі політики. Знають про це досконало і москалі, які політичні обставини вміють спричиняти а в дальшому і використовувати їх. Та чи не зробили вони політичної помилки підписуючи Гельсінкський договір? Думалось їм, певне, що цей договір дасть можливість підсилити підривну акцію у вільному світі. Та справа обернулася. Світ заговорив про порушування прав людини в СССР, і поставив його в становище обвинуваченого. Оправдуватись, це визнати власну вину, а уряд СССР того вчинити не може. Тільки сильні визнають свої помилки (як то вчинили в ЗСА з аферою Вотерґейту) бо через помилки вони вчаться, тим самим і кріпшають. СССР оправдуватися не буде, бо вслід за оправданням він мусів би звільнити засуджених людей і визнати доказувану ними правду. Визнання правди мусіло б потягнути зміну системи правління, яка держиться тільки силою терору. Цього правління СССР не зробить, бо це рівнозначне з самоліквідацією, і тому у відповідь він крикнув Білому Домові: "Не мішайтеся в наші внутрішні справи"!

Теперішній час — це час великої напруги. СССР проволікає час мирними переговорами, зброїться, підлягає і спричиняє переврти у державах майже всіх континентів, а вістря своєї атаки спрямовує на ЗСА, бо знищивши ЗСА заволодіє цілим світом. З другої сторони президент ЗСА Дж. Картер зрозумів тактику СССР-Росії, протиставився їй і видвигнув ідеологічну плятформу демократизму, з якої запевняє, що боронитиме прав людини у цілому світі.

У тому змагу світу жінка щораз голосніше забирає слово. Вона дошукується соціяльних причин несправедливости у світі а в тому і прав жінки та за них бореться. Відмінний характер має український жіночий рух, що є саме в останній декаді свого столітнього розвою. Українська жінка бореться за права всього свого народу, а тут у вільному світі нарівні з чоловіками, а то і випереджуючи їх, шукає доріг для допомоги Рідному Краєві.

Залякування москалів йдуть і йтимуть у різних формах, у масках чи без масок. Чи злякається українська жінка тих атак? Бачиться — що ні! Вона мусить відгукнутися на крик розпуки її посестер з краю. Секретаріят Світового Конґресу Вільних українців, як і крайові центральні організації засвідчують і висвітлюють перед світом положення в Україні. Жіночі організації стоять напередодні III Конґресу СФУЖО, рішення якого певне будуть ствердженням всецілої підтримки нескореним в Україні.

СКЛАДОВІ ОРГАНІЗАЦІЇ СФУЖО

(Закінчення зі стор. 3-ої)

чергу політичні цілі — в обороні прав України та вільне життя, а саме Об'єднання Жінок Ліґи Визволення України. В 1967 р. створилася з подібними цілями організація в ЗСА, а саме Об'єднання Жінок ОЧСУ; тепер уже дуже діяльна в політичних акціях організація. Обидві вони належать до системи організацій Визвольного Фронту. В 1964 р. створено Об'єднання Українських Православних Сестриців в Америці, що проводить не лише працю для потреб Рідної Церкви, але й цінну виховну й культурно-освітню працю виданням Української Енциклопедії для молоді (в українській і англійській мовах) та інших творів. Останньо долучилися до СФУЖО ще дві організації з Південної Америки, а саме з Аргентіни — Об'єднання Жінок "Просвіти" і Організація Українок "Відродження", що визначаються допомогою й виховною та освітньою працею.

В залученні цього поверхового огляду треба підкреслити, що при всій відмінності їхніх програм є дві ділянки праці, які є спільні для всіх наших жіночих організацій, а саме — дбайливість про допомогу матері у її виховній праці над дитиною, і оборона прав України на її самостійність і незалежність. Цим виявляє наше жіноцтво свою зрілість і свій глибокий діючий патріотизм.

Всі ці організації навіть найдальші, висилають своїх делеґаток на Конґрес, гасло якого є: Єдність, праця і молитва — ради нескореної України.

Наталія Пазуняк

СВІТОВИЙ РУХ МАТЕРЕЙ СПІВПРАЦЮЄ З ЮНІЦЕФ

Світовий Рух Матерей (МММ), якого централя находиться у Парижі почав підготовку до Міжнародного Року Дитини. Його праця проходить двома руслами: МММ збирає відомості про підготовку молодої дівчини до подружжя і материнства і про проблеми виховання дітей у віці до 3 років. Провідна думка цих дослідів "Життя дитини починається на 20 літ до її народження".

МММ також працює і на форумі ОН. Ця організація має дорадчий (консультативний) статус з ЕКОСОК і ЮНІЦЕФ. МММ включив себе у проєкт "Гарамбі" (самодопомоги) для Кенії, де з допомогою ЮНІЦЕФ плянується розбудова сіл. Відтак МММ правдоподібно поширить свою акцію і на Південну Америку — Колумбію і Бразилію. Світова Федерація Українських Жіночих Організацій співпрацює з МММ у його проєктах. Олена С. Процюк референтка зв'язків СФУЖО заступає інтереси МММ в ЮНІЦЕФ.

ДЕКАДА ПОСТУПУ ЖІНОК В АМЕРИЦІ І МИ

Міжнародній Рік Жінки і Міжнародній Конґрес у Мехіко Сиrі в 1975 р. проминули, лишаючи по собі важне завіщання, котре має бути сповнене в роках 1975 — 1985 — а саме Світовий Плян Дії. Це десятиріччя Об'єднані Нації назвали Декадою Поступу Жінок і завізвали всі держави світу ужити всіх заходів, щоб піднести статус жінки і зрівняти її у всіх правах з мужчиною. Світовий Плян Дії передбачує, що рівноправність жінок повинна переводитись через зміну державних законів. Тому Гелві Сепіла, яку йменував Курт Вальдгайм Ґенеральним Секретарем Міжнародного Року Жінки, закликала жінок до єдности і кооперації, та щоб вони впливали на зміну законів.

Одною із провідних держав у боротьбі за рівноправність жінки стала Америка. Дня 9 січня 1975 р. екзекутивним наказом Президента створено Краєву Комісію для відзначення Міжнародного Року Жінки, 14 січня 1975 р. Конґрес ухвалив закон ч. 94-167 який потвердив екзикутивний наказ Президента про створення Крайової Комісії і визначив її завдання. Закон цей є обов'язуючий в Америці і на підставі його Крайова Комісія для відзначення Міжнародного Року Жінки почала працювати.

Завдання Комісії покриваються з завданнями, які намітила Ассамблея Об'єднаних Націй, тоді коли проголошувано 1975 р. Міжнародним Роком Жінки, а саме: 1) сприяти для осягнення рівноправности жінок з мужчинами, 2) сприяти цілковитій інтеґрації жінок в економічному, соціяльному і культурному розвитку країни 3) відзначити преважливу ролю жінки в осягненні приязних міждержавних відносин, а тим самим зміцнити мир у світі.

Найближчим завданням Комісії є скликати Крайову Жіночу Конференцію, яка відбудеться 17 до 21 листопада ц. р. в Гюстон, Тексас. Краєву Конференцію попередять Стейтові Жіночі Зустрічі, що відбудуться весною ц. р. найдальше до 8 липня.

Стейтова Зустріч у Пенсильвенії п. з. "Жіноцтво" відбудеться 24 до 26 червня у Пітсбурґу. Координаційний Комітет Пенсильвенії приготовляє цю Зустріч дуже старанно і є всі дані на те, що вона випаде величаво. Головним доповідачем буде конґресменка з Тексасу — дуже відома в Америці Барбара Джордан. У програмі "Зустрічі" є 18 семінарів, на теми, які всебічно заторкують життя жінок в Америці. Висновки із тих семінарів будуть предложені на пленум, голосовані і евентуально прийняті та передані для дальшого полагодження на Крайовий Конґрес у Тексасі. Вкінці під час "Зустрічі" будуть вибрані делегати на Конґрес в Тексасі — всіх 66.

Крім Пенсильвенії — відомо вже, що такі "Зустрічі" відбудуться у стейтах: Конектикат — 11 і 12 червня, Д. С. — 10 і 11 червня, Джорджія — 6 і 7 травня, Мішіґен — 10 і 11 червня, Ню-Джерзі 17 — 19 червня, Ню-Йорк 8 — 10 липня. Тут вичислені стейти, де проживають українці — бо вважаємо, що українки повинні масово взяти участь у Зустрічах і своєю присутністю підсилити ряди учасниць. Нам, а спеціяльно молодшому поколінню українок, які вже тут виховались і покінчили студії, повинні бути близькі всі три вище наведені завдання, які намітила Ассамблея Об'єднаних Націй і які включила у свою діяльність Крайова Жіноча Комісія в Америці. Але найближчою нам повинна бути третя точка, а саме: відзначити преважливу ролю жінки в осягненні приязних міждержавних відносин, а тим самим зміцнити мир у світі. Ми є за миром, бо війна це руїна, але як довго не буде справедливости і пошанування людських прав і національних прав, включно із правом самовизнання, так довго люди в цілім світі будуть терпіти морально і фізично, так як терплять наші люди в Україні, і так довго не буде світового миру.

У вступі до Світового Пляну Дії є наведені слова з Чартеру Об'єднаних націй, а саме: домагатись фундаментальних людських прав для всіх, гідности і вартости людини, рівних прав мужчин і жінок, народів великих і малих, осудження чужої окупації і неокольоніянізму.

Лідія Дяченко

НЕКРОЛОГ...

(Закінчення зі стор. 2-ої)

(Київ, Центральний державний історичний архів УРСР) Том І, ч. І—II(1958) про роки 1500—1601) том II, ч. 12—22(1965), роки 1601—1614; том III, ч. 23—25(1965) роки 1616—1625.

19). Його численні публікації на цю тему включають: „Армянские колонии на Украине в источниках и литературе ХУ—XIX веков" (Ереван, 1962);

"Kipchak Acts of the Armenian Law Court at Kamenetz-Podolsk (1552-1587) as a Cultural and Historical Monument," Ural-Altaische Jahrbücher, Vol. XXXVI, (Wiesbaden: 1965), pp. 292-310; "L'établissement des Arméniens en Ukraine pendant les XIe - XVIIIe siécles," Revue des études Arméniennes, Vol. V (Paris: 1968), pp. 329-367; "Sur La question des relation Armeno-Ukrainiennes au XVIIe siécle," Revue des études Arméniennes, Vol. IV (1967), pp. 261-296. (Не підписана стаття).

20). Я. Ісаєвич добре відомий читачам „Рецензії" як автор трьох праць рецензованих в цьому журналі: дві спеціялізовані праці були рецензовані Любомиром Гайдою, том І, ч. 1, стор. 3—12 і Франком Сисином, том ІУ, ч. 2, стор. 14—32; третя праця, загальний огляд, була рецензована Едвардом Касинцем, том У, ч. 1, стор. 12—24.

21). І. Бутич зредаґував багато документів. Між ними є том документів, що відносяться до Богдана Хмельницького, який він опублікував разом з Іваном Крип'якевичем: „Документи Богдана Хмельницького, 1648—1657" (Київ, 1961).

22). Daniel C. Waugh, працю О. Мацюка про папір і водяні знаки в Україні в „Рецензії", том У, ч. 1, стор. 28—37.

23). Віра Панашенко недавно опублікувала монографію „Палеографія Українського скоропису другої половини ХУІІІ ст. На матеріялах лівобережної України" (Київ, 1974).

24). Детальна праця М. Котляра про обіг грошей на українських землях була рецензована Адріяном Сливоцьким в „Рецензії", том III, ч. 1, стор. 53—60.

25). „Історичні дослідження" були вперше анонсовані у всесоюзному каталозі „Новые книги", 37 (1973), порядкове число 23, як публікація, що має появитися в 1974, і 9 (1974), порядкове число 111, як публікація, що має появитися в 1975р. Пізніше публікація була включена в „Публікації Українською мовою в 1975") Каталог „Нові книги України", 1974, стор. 18). Як не дивно, цей каталог не відзначив перших випусків обох серій, реєструючи тільки другий і третій випуски „Історії зарубіжних країн" (пор. число 35) і „Вітчизняної історії" (П. ч. 36 і 37). Видання всіх чотирьох випусків було обіцяне на 1975 рік. Дані про перші випуски обох серій вкінці появилися в додатку до українського каталога на 1975, стор. 8, пор. ч. 10 і 11.

26). Кожний випуск має також редакційну колеґію.

27). Ім'я І. Слабєєва зустрічається вперше в другому випуску обох серій.

28). Не зважаючи на цю заяву редакторів, більшість статтей в перших двох випусках „Вітчизняної Історії" займається роками після 1945, тобто „комуністичним періодом". Перший випуск вміщає тринадцять статей, з яких п'ять відносяться до часів перед дев'ятнадцятим століттям. В другому випуску цієї серії поміж одинадцятьма статтями дві займаються дев'ятнадцятим століттям і тільки одна заторкає проблеми від шістнадцятого до дев'ятнадцятого століття. Темою цієї статті є, очевидно, „єдність російського і українського народів". Відповідальними редакторами першого випуску (1975), що має 157 сторінок, були Ю. М. Гамрецький (нар. 1930) і П. В. Замковий. Цей останній був відповідальний за другий випуск. Наклад серії — 1,000 примірників.

29). Автор цієї рецензії не був спроможний одержати третих випусків обох серій. Про їх існування немає ніяких певних даних. Але, бракуючі випуски можуть появитися, неанонсовані, в 1977 або в 1978 роках.

МІЖНАРОДНІЙ РІК ДИТИНИ.

Поруч з Декадою Жінки, яка почалася Конференцією ОН і Трибуною у Мехіко 1975 р., Об'єднані Нації розглядали можливості звернути увагу світу на дітвору та її потреби. Пляни затверджено у січні 1977 р. та проголошено 1979 р. Міжнароднім Роком Дитини. Акції Декади і Року Дитини сильно пов'язані — бо ж з покращанням долі жінки у економічному, соціяльному і політичному секторах покращає теж і положення її родини, її дітей, громади і країни, у якій вона живе.

Праці для підготовки Міжнародного Року Дитини вже почалися. Конференція Води, яка відбулася у березні ц. р. у Мар дел Плята в Арґентині порушила питання свіжої води, якої так дуже потрібно і, якої так мало, що б заспокоїти потреби зростаючого населення світу. Була вимога, щоб жінки були включені у планування розподілу води у країнах де її особливо мало, бо ж вони у першу чергу потребують свіжої води для домашнього господарства! Здоров'я дітей зокрема потребує опіки. Держави у великій мірі допомагають матері, але вона нераз стоїть перед питаннями, яких не розв'яжуть міждержавні договори чи різні внутрішні державні постанови. Для цього потрібно безпосередньої, негайної допомоги, яку можуть матерям запевнити спеціялісти (лікарі, учителі, дитячі осередки тощо) і громадські організації. Отже і так зарисовується і плян дії МРД. Об'єднані Нації стимулюють інтерес своїх членів-держав допомагати дітям. ЮНІЦЕФ аґенція ОН призначена для опіки над дітворою є так, як інші установи ОН посередником міждержавної співпраці. Великі міжнародні громадські, в тому числі і жіночі організації, які мають право дорадчого голосу в ОН і, яких називають НҐО, творять групу при ЮНІЦЕФІ та їх завданням є слідкувати через своїх членів-організації розсипаних по цілому світі за потребами матерей і дітей у різних країнах. Члени-організації на місцях переводять різні обслідування потреб і проблем і з черги повідомляють про них свої міжнародні централі — НҐО; НҐО тоді починають працю на терені ОН, клопочуться про фінансову допомогу, про експертів, про фахівців для праці на місцях. Часом група кількох НҐО разом допомагають перевести означений проєкт у вибраній ними країні. ОН не плянують жадної мега-конференції з нагоди МРД. Уся робота буде проходити у нутрі держав-членів ОН, які самі випрацюють пляни, які будуть їм відповідати. Так як знаємо, Америка ще досі не почала офіційно жадної акції.

РЕЗЮМЕ

„Головна ж річ нашої бесіди є та". — Євреїв 8:1.

Наближається кінець теперішньої серії наших коментарів. Маємо надію, що коли знов збільшаться наші фонди, ми повернемо в осені на сторінки Вашого улюбленого щоденника. Настав час підсумувати коротко все те, чого ми хочемо і що ми Вам подавали.

1) Ми проповідуємо, що у всій вселенній є одно ім'я, Якому Бог підкорив все під ноги і поставив Його вище всього. Ця незвичайна постать, — це Господь і Спаситель Ісус Христос. Ми твердо віримо, що Його навчання і Його Особу треба брати серйозно. Ми не запрягаємо Його до ніякого земного воза й не користуємося Ним як плащем для прикриття земних цілей чи ідеалів. „Хто має Сина, має життя", 1. Івана 5:12. Наше відношення до Особи Ісуса Христа, — це суть релігії. Ми знаємо, що ми є „голос взиваючого в пустині", що така релігія клеймується іменем фанатизму і вона не має багато вигляду в суспільстві. Однак тисячі християн можуть посвідчити, що таке, нібито фанатичне прив'язання до Христа, робить переміну в житті, якої вони передтим не знали. Їхнє життя заповнює Божа Любов і воно стає життям повного миру, радости і небувалої міці. З другого боку ті, які називають нас фанатиками, ціле своє життя ганяються за примарами, ловлять руками повітря і вмирають в свідомості, що їхнє життя є незавершене.

2) Ми віримо, що замало є тільки признавати існування Бога й вірити в Ісуса Христа, але треба жити християнським життям, яке не вміщається тільки в сухих релігійних догмах, але є життям вкоріненим і збудованим на Христі, життям спільноти з Христом, життям підданим під впливи Святого Духа і життям безумовного послуху навчанням біблії, вказівкам Ісуса й вимаганням Десятьох Божих заповідей. Ми визнаємо, що багато християн не знає тих Десять Заповідей в оригіналі, що вони дізнали переміни, що ніхто у всій вселенній не має права цього робити, що біблія це передсказала й осудила.

3) Третя важна точка нашої віри викладає, що слова „І паки грядущого", або „Нехай прийде царство Твоє" не заслуговують на поверхове трактування, але взивають віруючих, щоби вони з тугою чекали настання царства Божого на землі і приходу Ісуса Христа. Ми думаємо, що сучасний світ дозрів до тих випадків. Політичний уклад західньої Европи, розріст сили жовтої раси під проводом Китаю, Близький Схід, як осередок світових конфліктів і всування Сов'єтським Союзом ноги між двері Близького Сходу для його загибелі в останній світовій війні, ті всі події для нас являються приспішеним приготуванням до закінчення історії нашої планети.

4) Ми віримо, що наші тіла є храмом Святого Духа (1 Кор. 6:19) і їх треба шанувати і зберігати в здоров'ю. Це можна осягнути через відмову введення в тіло отрути (алькоголю, тютюну, наркотиків), через здоровий балянс між працею, відпочинком і розвагами, і також через здорову дієту. Колись та точка нашої віри була предметом особливих насміхів, сьогодні, коли довкілля приносить людині небувалі шкоди, відкриття наукового й лікарського світу, зревідовані погляди спеціялістів від харчування тільки потверджують нашу позицію. Вона не є для нас релігія, але спосіб здорового способу життя, який помагає нам славити Бога здоровим тілом.

Читайте продовження цього резюме через тиждень.

З любов'ю до Вас —

Information Service of Ukrainian Adventists
227 West 46th Street, New York, N.Y. 10036

Мирослава Левенець очолила нову управу О СУМА в Асторії

Асторія, Н.Й. (Н.Н.) — У висліді Загальних Зборів, які відбулися тут у суботу, 30-го квітня ц.р., обрано нову Управу Осередку Спілки Української Молоді ім. М. Сороки, яку очолила довголітня виховниця цього Осередку Мирослава Левенець. Крім неї до Управи ввійшли ще: Христина Грицков'ян — заступниця голови, Петро Бурик — протоколярний секретар, Дарія Байко — кореспонденційний писар, Ярослав Дусанівський — касир Осередку, Василь Піх — касир Дому СУМА, Степан Ковалівський — організаційний референт, Володимир Явдошин — керівник зовнішньої референтури, Іван Вітюк — кольпортер сумівських видань, Теодор Кострива — господарський референт; члени управи: ред. Володимир Левенець і Юля Кострива; до Контрольної комісії увійшли: ред. Ігор Дляботга — голова, Оксана Байко, Осип Галатин — члени. Булавною Відділу Ю. СУМА ім. Почаїв була переобрана Леся Галатин, а головною виховницею Єлисавета Боднар. Обрано також тричленний Батьківський Комітет, до якого ввійшли: Ніна Загнійна, Климентина Мочара і Оксана Вітюк.

Збори, у яких взяло участь 45 осіб, проводила президія в особах: Корнель Василик — голова, ред. Ігор Дляботга — секретар, Мирослава Левенець і Марія П'ятка — члени. Після відчитання протоколу Ю. Костривою за минулорічну діяльність, вичерпно звітували секретарі Дарія Байко і Петро Бурик, обидва фінансові референти (Осередку і дому) Я. Дусанівський і В. Піх, культурно освітній референт Ю. Кострива, кольпортер І. Вітюк, господар Т. Кострива, голова ред. І. Дляботга і булавна Л. Галатин. Остання подала до відома, що Відділ Юнацтва гарно розвивається, що справно діють три мистецькі одиниці — гурток Бандуристів під керівництвом Я. Стахова, мандолінова оркестра під диригентурою Г. Климчук і танцювальний гурток яким керує О. Галатин. Булавна окремо відмітила, що виховна праця не є легкою, вимагає великої відданости цілої Управи, а зокрема виховників.

Після звіту Контрольної комісії, який відчитав ред. В. Левенець і уділення абсолюторії уступаючій Управі та привітів від ОЖ ОЧСУ, Братства св. Миколая (5-й Відділ УНС), ГУ ТУСМ-у, 53-го Відділу УНП, студентської референтури УККА, 35-го Відділу ООЧСУ і ГУ ОЖ ОЧСУ, — головний привіт виголосив представник ГУ СУМА К. Василик, який закликав присутніх посилити працю в напрямі збереження української молоді.

Після вибору нової Управи численні члени взяли участь в загальній дискусії і давали свої пропозиції для покращання праці Осередку.

Заключне слово виголосила новообрана голова Мирослава Левенець, закликаючи усіх до співпраці, дружности, пошани один до одного, бо тільки об'єднаними силами можна здобувати успіх. Збори закінчилися відспіванням пісні „Не пора".

Травень — місяць СКВУ!

Патріярший Фонд

Товариство Св. Софія подає черговий список Фундаторів Постійного Патріяршого Фонду.

По 1,000.00 долярів зложили:

Кузь Іван, Пассейк, Березяк Володимир і Катерина, Нюарк, Шлерун Пилип і Катерина, Елізабет, Петровський Павло і Анна, д-р Кебало Константин і Мирослава, Браярвуд.

По 500.00 долярів зложили:

Яців Надія, Канюка Роман і Надія.

По 250.00 долярів зложили:

Алексевич Микола, Олексів Стефан.

По 100.00 долярів зложили:

Д-р Стецьків Евген, д-р Небожук Теодор, Гнатейко Мирон і Ольга, Ткач Анна, д-р Навроцький Мирослав, СУА — 89 Відділ, Кергонксон, д-р Барусевич Микола, Гнатів М., Тиньо Михайло, Сас Роман, Іваш Лев і Стефанія, о. Савка Дмитро.

Датки понище 100.00 долярів й імпрези принесли 11,355.93 долярів. В додатку до проголошених попередньо п'ятнадцяти тисяч-ників—фундаторів Постійного Патріяршого Фонду, зібрано 19,055.93 дол.

З діяльности Літературно-Мистецького Клюбу в Ню Йорку

Помпеї у світлі археологічних розкопок

Під таким заголовком 18-го лютого ц.р. інж. Нестор Пінковський прочитав доповідь про новіші розкопки в містах Помпеї та Геркуланум, що їх знищив вулкан Везувій в 79 р. по Хр., за часів панування римського цісаря Тита. Відкриваючи цей вечір, голова Клюбу, інж. Іван Жуковський, щиро привітав автора вечора і його брата, інж. Мирона Пінковського, що допомагав при висвітленні прозірок та подякував авторові за його тісну співпрацю з Клюбом.

Прилетівши до Риму, інж. Н. Пінковський поїхав поїздом до міста Неаполю, звідкіля простягається дуже гарний вид на море і здалеку у хмарах видно вершки вулкану, що постійно димить. Опісля прибув до міста Помпеїв. Тут перед дев'ятнадцятьма століттями вулкан Везувій розпалив правдиве пекло, викидаючи з нутра землі потоки гарячої ляви, що зсувалася на узбіччя, спалюючи все на чорний вугіль. Величезна кількість жевріючого попелу, грубезною верствою вкрила місто Помпеї і околицю. Коли річ пізніше прибув туди римський цісар Тит - здвигнув лише раменами, мовляв, така була воля богів. Під час цієї катастрофи велика кількість мешканців погинула від отруйних сірчаних газів вулкану, або була спалена вогнистою лявою.

Починаючи з XVIII ст. вчені почали робити розкопки засипаного міста і вони ведуться ще й сьогодні, відкриваючи все нові знахідки чи відслонюючи фрагменти давніх вулиць, великих будівель мешкальних домів чи давніх святинь.

Свою доповідь ілюстрував інж. Пінковський гарними чіткими прозірками, що показували високо-мистецьку культуру тодішніх громадян римської імперії. На стінах заховалися прегарні мальовила, що зображують сцени з грецької мітології: Геракль у боротьбі, Троянський кінь, малюнок богині Венери, або з грецької історії битви Олександра Великого з перським королем та інше.

Україна наших днів

У п'ятницю 4-го березня ц.р. д-р Яромир Оришкевич з Вашінгтону мав у ЛМ-Клюбі доповідь п.з. „Україна наших днів", ілюструючи її майже двома сотнями кольорових і дуже виразних прозірок із останньої своєї поїздки в Україну, в травні 1976 р. Від Управи Клюбу голова інж. Іван Жуковський тепло вітав д-ра Оришкевича і його дружину, що прибули з далекого Вашінгтону поділитися з приявними своїми враженнями і спостереженнями.

У своїй подорожі вони відвідали Київ, Львів, також місто Чернігів і з тих міст привезли прекрасні прозірки, що їх висвітлили в Клюбі.

Дорога вела з Лондону до Москви, а звідси до Львова, тому було декілька прозірок із Москви. Багато з приявних гостей, колишніх мешканців княжого города Львова, подивляли і пригадували собі знані місця, будівлі та вулиці цієї столиці Західньої України: ринок із ратушею, що її стережуть два галицькі леви, давній герб міста при вхідній брамі, Волоську церкву з Корняктівською вежею, масив церкви св. Юра, будинок політехніки, Високий Замок, загальний вид Львова світлений з різних місць та інше. Потім були прозірки з Тернополя, що в 1944 р. був майже зовсім знищений внаслідок великих боїв між двома окупантами за те місто. Тепер місто зовсім відбудоване за вийнятком знищених церков, що зникли з лиця землі. Тут група подорожніх на великім міськім майдані була свідком шкільного свята з нагоди покінчення науки найстаршою клясою десятирічки, коли ця кляса передає так зв. „останній дзвінок" один рік молодшій клясі, бо сама вже відходить.

У другій частині вечора приявні любувалися гарними прозірками з міста Чернігова, що його остання війна дещо пощадила. Прозірки показували багато відновлених церков (на показ) з позолоченими верхами, замок у Чернігові, пам'ятник Т. Шевченка, одну з найстарших церков в Україні — П'ятницьку церкву, пам'ятник Михайла Коцюбинського, ріку Десну тощо. На черзі столиця Києва, великий ланцюговий міст на Дніпрі, пам'ятник св. Володимира, Бульвар Шевченка, прекрасна св. Софія з дзвіницею, будинок Опери, пам'ятник Лесі Українки, готель „Дніпро", саркофаг Ярослава Мудрого, Печерськ і багато інших, що їх годі всіх відмітити.

Голова Клюбу сердечно подякував авторові вечора за доповідь і прозірки, а вдячні гості висловили своє вдоволення і признання рясними оплесками.

Б.Б.

Українець з Австралії захоплений зорганізованістю українців в ЗСА

Під час відвідин у „Свободі". На фото (зліва): гість з Мельборну Тарас Лапичак, ред. Любов Коленська та кревний гостя Роман Лапичак з Ірвінгтону, в товаристві якого гість з Австралії відвідав „Свободу".

Джерзі Сити (Л.К.). - „На мене зробила велике враження зорганізованість української громади в ЗСА, а численність українців в поодиноких осередках створює ілюзію громади на рідних землях" — заявив Тарас Лапичак, мешканець Мельборну, Австралія, в розмові з редакторами „Свободи", відвідавши Головну Канцелярію УНСоюзу і „Свободи" в четвер, 19-го травня. Тарас Лапичак, відбувши подорож по Европі, вступив до Америки, щоб відвідати свою родину та щоб познайомитися з життям української спільноти.

Тарас Лапичак розповів, що причина цьому, що життя української громади в Австралії є дуже добре зорганізоване, це віддаль від рідної країни та віддаль поміж поодинокими осередками, що й витворило тяготіння до українського осередку. Центр організованого життя скупчується в Ессендоні, в одній з дільниць Мельборну. Тут знаходяться такі організації, як Пласт із своєю власною домівкою та вакаційною оселею; СУМ, яка має також свою власну вакаційну оселю з усіляким влаштуваннями. Обидві організації прикладають велику увагу вихованню. У Ессендоні є Наукове Т-во ім. Шевченка, Музичний Театр ім. Миколи Лисенка, існує також Літературний Гурток Молоді, де члени цього гуртка виголошують свої оповідання і вірші, а кращі їхні твори появляються в журналах і газетах. У цей гурток включається багато молодих людей, які проявляють живе зацікавлення українською літературою, влаштовують часті сходини, на яких проходять гутірки і виміна думок. В Ессендоні існує теж танцювальна група, деякі члени якої виступають професійно на телебаченні чи в театрах. Проявляє тут також свою активність чоловічий громадський хор „Чайка" і катедральний церковний хор.

У Північному Мельборні розвивається церковна діяльність при катедрі свв. Петра і Павла, де Єпископом є Іван Прашко. Біля катедри постала велика будівля — Центр Української Культури, де знаходяться приміщення для єпископа і священика з бюрами, 10-клясова суботня Школа Українознавства і Педагогічна Школа, де приготовлять спосібніших молодих людей до вчителювання в українських школах, яких є чотири в різних дільницях Мельборну. У цій же великій будівлі — найбільший в українській спільноті в Австралії приміщується також велика бібліотека, в якій знаходиться біля 4,000 українських книжок. Приміщений тут і Національний музей — українка, знаходиться видавництво і друкарня газети-тижневика „Церква і Життя", де й друкуються та видаються книжки українських авторів з Австралії.

„Українці в Австралії (в Мельборні їх є 4,000) — живучий народ, горнуться і тяготіють до своєї спільноти і їх завжди можна зустріти на всіх імпрезах і святкуваннях", — сказав на відхідному Тарас Лапичак, якому заімпонувала своєю зорганізованістю і українська громада в Америці, які і самі американці — „люди спокійні, людяні та приязні вдачі і ввічливі".

Конґрес схвалив податковий законопроєкт

Вашінгтон. — У понеділок, 16-го травня, обидві Палати Конґресу схвалили компромісовий податковий законопроєкт, який пропонує підвищити суму „стандартного відтягнення" з федеральних податків, що вийде на користь переважно родинам, які належать до нижчої і середньої заробітних кляс, як теж проголошували, щоб бизнесові підприємства одержували податкові кредити за кожного нового робітника, якого приймуть на працю.

Законопроєкт тепер піде до Білого Дому і передбачається, що президент Джіммі Картер підпише його за кілька днів.

Згідно з тим проєктом, „стандартне відтягнення" для самітньої особи підвищення б 2,200 долярів, а для подруж — 3,200 долярів. Пересічний платник податків таким чином платитиме біля 120 долярів менше, ніж досі. Це зменшення в податках стосуватиметься 47-ох мільйонів американських громадян.

БАТЬКИ! Зв'яжіть замолоду ваших дітей з найстаршою, найбільшою й найбагатшою українською національною установою поза межами батьківщини, якою є Український Народний Союз, щоб запевнити їм кращу будуччину, в нашій громаді у вільному світі нового свідомого члена!

„КОЖНА СОЮЗНА"...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

ванню службових обов'язків втратив 70% зору. З армії мене звільнили і я повернувся додому, на Україну.

Вже в перших днях на рідній землі вразило мене те, що в усіх українських установах і підприємствах панує тільки російська мова. Спершу я сприймав це так, як навчили учителі в школі, політруки в армії, себто, що російська мова є міжнаціональна. Але я швидко зрозумів, що насправді справа складніша. На кожному кроці мову мого народу називають „телячою", кплять з неї, а тих, хто нею говорить, цькують, переслідують. І все це роблять приїжджі росіяни, яких я, за наказом режиму, повинен шанобливо називати „старшими братами", „визволителями". Більше того, моя рідна мова стала моїм ворогом. Уживання її привело до того, що мене зарахували до українських буржуазних націоналістів. А це не тільки моральне і національне пониження, це також важка, погано платна праця. Наслідки такі, що більша частина працездатного українського населення змушена шукати за працею в Сибірі, Казахстані, на Заполярній землі — тільки щоб з України і то ще „добровільно". Русифікаторські звички, з якими мені приходилося зустрічатися, суперечили моїм життєвим принципам й ідеалам, ба, щобільше, за моїм тодішнім наївним переконанням, вони суперечили Конституції СССР. Почуваючись сином українського народу, я не міг примиритися з думкою, що моя нація стоїть на межі геноциду. Я став на захист чести і гідности мого народу. Цей святий обов'язок кожного громадянина коштував мені три роки позбавлення волі. Після звільнення з концтабору, влаштовано мені умови, в яких я знайшов ще раз потвердження мого переконання, що мій 50-мільйоновий народ не має права захищати свою культуру. Шойно по 10-місячному жебрацькому існуванню, я з трудом влаштувався на працю вантажником на фабриці меблів. Але в травні 1974 року мене знову заарештували.

Цитую кілька слів з вироку — офіційного документу. Тут йдеться тільки про найбільш важливі обвинувачення проти мене:

1. „Зберігав у себе на квартирі рукописні тексти договорів 17-18 сторіччя між Україною і Московською державою про приєднання України до Росії". Тексти обох документів КҐБ визнав антирадянським.

2. „Зробив на власному магнітофоні запис національної пісні". Мова про українську народну пісню з часів Хмельницького.

3. „Подарував приятелеві книжку національного характеру з власною дедикацією". В дійсності це був уривок з вірша О. Олеся, легально виданий в Києві в 1970 році.

4. „Висловлював думку, що в Україні провадиться русифікація".

5. „Слухав буржуазні радіостанції „Голос Америки" і „Свобода".

Звичайно, згідно з вироком, усе це я робив з метою „підриву радянської влади". „Народний суд, достеменно й уважно розглянув злочин" і визнав мене злочинцем-рецидивістом. Строк — сім років важкого режиму і три роки заслання в Сибірі.

Радянська пропаганда трубить на весь світ, що кожна республіка в складі СССР є самостійна і суверенна держава. Фактично, кожна радянська республіка є колонією Росії...

Пане Президенте!

Цим зверненням я хочу довести до відома кожного робітника Вашої великої держави в яких нелюдських умовах живуть і працюють і якими правами користуються робітники моєї країни. Ще раз хочу підкреслити, що моя особиста трагедія — це не поодинокий випадок, а масове явище в СССР. Це трагедія усіх, а в першу чергу мого українського народу... Це я можу потвердити під присягою як християнин, а якщо потрібно і моїм життям.

З правдивою пошаною
Богдан Ребрик"

Грудень, 1976 року

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ УНСоюзу!

Збірка на потреби СКВУ...

(Закінчення зі стор. 1-ої)

Управи Відділу УККА, коли звернуться за пожертвами невтомні збірщики. Управа Відділу має ще до диспозиції збіркові листи й була б рада, коли б зголосилися патріотичні громадяни, щоб допомогти в цій важливій акції всеукраїнського засягу.

Голова фестивалевої Комісії, пані проф. д-р Наталія Пазуняк, поінформувала, що програма фестивалю вже скомплектована. У виконанні програми візьмуть участь першорядні мистецькі одиниці, зокрема чоловічий хор „Прометей" під диригентурою проф. М. Длябоги, баритон Метрополітальної Опери Андрій Добрянський, солістка Міської Опери п. Марта Мусій-Кокольська в супроводі піяніста Томи Гринькова, відома в американському й канадському музичному світі піяністка Христина Петрівська, Гуцульський Танцювальний Ансамбль „Черемош" з Філядельфії та відомий Танцювальний Ансамбль СУМА „Верховинці" з Ню Йорку. Підготова вимагає багато рук до праці й Управа просить охочих зголошуватися.

Допомога в правній обороні громадян була вже кількакратно предметом дискусії на засіданні Управи Відділу. Згідно з рішенням Управи, голова Відділу написав відповідні листи в цій справі до Екзекутиви УККА в Ню Йорку, до Екзекутиви ЗУАДК-у та до Екзекутивного Комітету Українського Народного Союзу. І на цьому засіданні висловлювано турботи українського громадянства з приводу судових обвинувачень окремих українців. До речі, люди ці опинилися в скрутному положенні й потребують моральної та матеріяльної допомоги негайно. Доки не доказано судом вини, не можна вважати обвинувачених винними й зокрема не можна пасивно приглядатися до їх терпінь.

Д-р Михайло Паламар звернув увагу на те, що слід було б Централі УККА всебічно підтримати почин Секції Історії України НТШ, директором якої є проф. д-р Матвій Стахів, видання повної десятитомової „Історії України-Руси" М. Грушевського в англійській мові, бо доступ до цього монументального твору повинен бути уможливлений нарешті для світової науки. Рівнож звернув увагу на те, що Український Конгресовий Комітет Америки повинен негайно приступити до десятирічної підготови до гідного відзначення Тисячоліття Хрищення України. Учасники засідання однолушно підтримали обидві справи й ухвалили звернутися до Централі УККА, щоб Екзекутива приступила негайно до чинної піддержки цих справ ділом і фінансами.

Управа Відділу УККА ухвалила апелювати до українського громадянства Філядельфії, щоб: а) взяло якнайчисленнішу участь у Зеленосвяточних Поминках у дні 29-го травня 1977 р. на цвинтарі на Факс Чейс, під час яких будуть урочисто поховані кості бувших Українських Січових Стрільців, що були привезені з Тернополя; б) готуватися до гідного відзначення 35-ої річниці УПА, що має бути відсвятковане в суботу, 15-го жовтня 1977 р., а в) в найближчому часі, тобто, 31-го травня 1977 р., взяло участь у зустрічі з представниками Українського Вільного Університету з Мюнхену.

✝

ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

МИХАЙЛО ГОЛОВАТИЙ, член УНС 216-го Відділу Т-ва Сірий Лев в Філядельфії, Па., помер 2-го лютого 1977 року на 55-му році життя. Нар. в 1922 р. в Україні. Став членом УНС в 1973 р. Полишив у смутку дружину Анну, дочок Марію, Ольгу і Анну та синів Стефана і Михайла. Похорон відбувся на цвинтарі в Факс Чейсі в Філядельфії, Па.

Вічна Йому Пам'ять!
Секретар

МИХАЙЛО ПІПА, член УНС 230 Відділу Б-ва св. Івана Хрестителя в Янгставн, Огайо, помер 21-го січня 1977 р. на 84-му році життя. Нар. в 1892 році в Україні. Став членом УНС в 1918 р. Залишив в смутку дружину Марію і дочки Вірджінію і Марію. Похорон відбувся 24 січня 1977 р. на цвинтарі Пайнвю в Воррен, Огайо.

Вічна Йому Пам'ять!
П. Ліщак, секр.

ПЕТРО ЧОПИК, член УНС 156 Відділу Т-ва ім. Т. Шевченка в Честер, Па., помер 22 січня 1977 р. на 87-му р. життя. Нар. в 1890 р. в Польщі. Став членом УНС в 1926 р. Залишив у смутку дочок Неллі, Ліліян і сина Олексу. Похорон відбувся 26 січня 1977 р. на цвинтарі свв. Петра і Павла в Мейпл, Па.

Вічна Йому Пам'ять!
Секретар

ОНИСЯ ПОЖАР, членка УНС 414 Відділу ім. през. Волошина в Ню Гейвен, Конн., померла 18 грудня 1976 р. на 68 р. життя. Нар. в 1909 р. в Україні. Стала членкою УНС в 1953 р. Залишила в смутку мужа Петра і сина Віктора. Похорон відбувся 20 грудня 1976 р. на цвинтарі св. Андрія в Бавнд Бруку, Н. Дж.

Вічна Їй Пам'ять!
І. Телюк, секр.

МИХАЙЛИНА ЯРЕМА членка УНС 147 Відділу Б-ва св. Михаїла в Аллентавн, Па., померла 22 січня 1977 р. на 85 р. життя. Нар. в 1888 р. в Україні. Стала членкою УНС в 1932 р. Залишила у глибокому смутку синів Івана, Степана, Едварда і Михайла та дочок Вероніку і Юлію. Похорон відбувся 26 січня 1977 р. на Укр. Прав. цвинтарі св. Марії в Вайтгол, Па.

Вічна Їй Пам'ять!
Іван Гуцайлюк, секр.

ІВАН ЛІЩИНСЬКИЙ, член УНС 379 Відділу Б-ва св. Юрія в Чікаго, Ілл., помер 7 грудня 1976 р. на 76 р. життя. Нар. в с. Боднарів пов. Калуш, Україна. Став членом УНС в 1953 р. Залишив у смутку дружину Марію і дочки Анну, Марію, Катерину і Олену в Україні; сина Івана, 3 внуків і 1 правнука. Похорон відбувся 11 грудня 1977 р. на цвинтарі св. Миколая в Чікаго, Ілл.

Вічна Йому Пам'ять!
М. Семків, секр.

ВАСИЛЬ ГНАТІВ, член УНС 361 Відділу Т-ва Дністер в Ню Йорку, Н. Й., помер 24 листопада 1976 р. на 89 р. життя. Нар. в 1887 р. Став членом УНС в 1919 р. Залишив у смутку дочки Дороті і Терезу та сина Семена і брата. Похорон відбувся на цвинтарі Кальварія в Квінсі, Н. Й.

Вічна Йому Пам'ять!
І. Пригода, секр.

ГЕЛЕН БРИКАЙЛО, членка УНС 112 Відділу С- ва св. Марії в Пармі, Огайо, померла 28 грудня 1976 р. на 68 р. життя. Нар. в 1908 р. в Україні і стала членкою УНС в 1941 р. Залишила в смутку дочки Алісу і Джоанну, братів Йосипа і Бернарда та семеро внуків. Похорон відбувся 31 грудня 1976 р. на цвинтарі свв. Петра і Павла в Пармі, Огайо.

Вічна Їй Пам'ять!
Марія Капраль, секр.

ВАСИЛЬ РОМАНЕЦЬ, член УНС 178 Відділу С-ва св. Марії в Менчестер, Ню Гемпшер, помер 23 листопада 1976 р. на 85 р. життя. Нар. в 1891 р. і став членом УНС в 1934 р. Залишив у смутку внучок Марію і Кетлін. Похорон відбувся 24 листопада 1976 р. на цвинтарі св. Йосифа в Бедфорді, Н. Г.

Вічна Йому Пам'ять!
Марія Беднарчик, секр.

ІЛЬКО РІЖОК, член УНС 471 Відділу Т-ва ім. ген. Т. Чупринки в Монтреалі, Кв́іб., Канада, помер 23 грудня 1976 р. на 72 р. життя. Нар. в 1904 р. в Україні і став членом УНС в 1960 р. Залишив у смутку дружину, сина Євгена з дружиною Марією і двох внуків та ближчу і дальшу родину. Похорон відбувся 28 грудня 1976 на укр. катол. цвинтарі в Монтреалі, Квіб.

Вічна Йому Пам'ять!
Секретар

МЕТРО ГОЛЛОК, член УНС 169 Відділу Т-ва св. Михаїла в Едвардсвілл, Па., помер 30 грудня 1976 р. на 57 р. життя. Нар. в 1919 р. в Мовтайн Топ, Па. і став членом УНС в 1969 р. Залишив у смутку дружину Гелену, шість братів і одну сестру. Похорон відбувся 3 січня 1977 р. на цвинтарі Кальварія в Драмс, Па.

Вічна Йому Пам'ять!
Секретар

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ УНСоюзу!

ТАРЗАН, Ч. 7759. Зустріч

FAWN, BABY!... AM I GLAD I FOUND YOU!... I'VE BEEN WORRIED SICK, 'DOLL'!!
JOHN CELARDO
I HAD TO HOLD UP PRODUCTION— WE'VE BEEN LOSING MONEY...
OH, BE QUIET, I. B...
AND YOU DIDN'T FIND ME... THIS MAN SAVED ME... HE WAS BRINGING ME BACK!
HELLO, POMPUS!
?

Моя кохана Фон!.. Який я щасливий, що відшукав тебе!... Я так журився, що мало не захворів, моя лялечко!!

Мусів припинити фільмування... Це потягнуло за собою великі втрати...

Ох, замовчи нарешті, І. Б.!!

Крім того, не ти відшукав мене, а врятував мене цей чоловік... Він саме відвозив мене назад!

???

Здоров, Помпусе!